

Filipeni 1:1

1. Pavel. Notați identificarea simplă. Scriindu-le altor biserici, apostolul simțea că este necesar să-și afirme autoritatea (compară cu 1 Corinteni 1,1; 2 Corinteni 1,1; Galateni 1,1; Efeseni 1,1), dar aici nu e nevoie, pentru că biserica din Filipi acceptase scrisorile lui de acreditare. Aceasta este o epistolă caracterizată de iubire, recunoștință și laudă, și deși conține avertizare și îndemn, scopul ei nu e să rezolve probleme de felul celor care au apărut în bisericile din alte cetăți.

Vezi harta cu evenimentele care au condus la scrierea Epistolei lui Pavel către Filipeni

Timotei. Vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 16,1. Tânărul evanghelist fusese cu Pavel la Filipi (Faptele Apostolilor 16,11.12), așa că cei care se convertiseră la început îl cunoșteau personal. O vizită mai târzie îl făcuse cunoscut și membrilor care se alăturaseră după aceea bisericii. În afară de această salutare comună, nu există nici o indicație că Timotei era coautor al epistolei. Faptul că începând cu Filipeni 1,3 Pavel vorbește la persoana întâi sugerează că el a fost singurul autor.

Robi. [„Slujitori”, KJV; Nițulescu; G. Galaction]. Gr. douloi (vezi Romani 1,1). Unii sugerează că folosind termenul acesta cu privire la sine, Pavel se poate să se fi gândit la frecventul obicei grecesc, de eliberare a unui sclav prin cumpărarea lui de către un zeu. Se aranja o tranzacție comercială fictivă pe temeiul căreia sclavul trebuia să plătească la tezaurul templului prețul răscumpărării sale, bani pe care el economisise. Proprietarul și sclavul mergeau apoi la templu: proprietarul primea prețul de răscumpărare, iar despre sclav se zicea că este vândut zeului. În felul acesta sclavul devenea proprietatea aceluia zeu; dar practic acum el era liber. Pavel se considera proprietatea lui Isus Hristos, „cumpărat cu un preț” (1 Corinteni 6,20; 7,23), „izbăvit” [„eliberat” KJV; „scutit” Nițulescu, „scăpat” G. Galaction], dar în ciuda acestei libertăți, el știa că nu își aparține (1 Corinteni 6,20), ci că era cumpărat de Hristos, care îl iubea și Se dăduse pe Sine pentru El (Galateni 2,20). Acest act de cumpărare nu era ceva fictiv, înșelător, ci o realitate vie; trupul și mintea apostolului fuseseră răscumpărate din sclavia păcatului și a lui Satana, din mândrie și prejudecată, din robia faptelor legii și ale firii, și aduse sub controlul deplin al Stăpânului oamenilor (vezi Romani 7,14–25).

Sfinții. Gr. hagioi (vezi comentariul de la Romani 1,7). Observați că scrisoarea este adresată tuturor membrilor bisericii din Filipi. Pavel nu dorește ca vreunul să se simtă neglițat.

În Hristos Isus. Vezi comentariul de la Romani 8,1; 1 Corinteni 1:2; Efeseni 1:1.

Episcopii. Gr. episkopoi (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 20,28).

Diaconii. Gr. diakonoi (vezi comentariul de la Marcu 9,35), un cuvânt care înseamnă slujitori, nu ca poziție în societate, ci ca activitate. Cuvântul acesta este uneori folosit special pentru slujitorul Evangheliei (1 Corinteni 3,5; 2 Corinteni 3,6; Efeseni 3,7). Faptul că Pavel îi recunoaște în mod special pe acești slujitori ai bisericii locale avea fără îndoială să sporească prestigiul lor în ochii celorlalți credincioși. Nu există aici nici un indiciu cum că un episcop avea autoritate asupra mai multor biserici, așa cum s-a petrecut în istoria de mai târziu a bisericii. Dimpotrivă, erau mai mulți în biserica locală din Filipi. Vezi Vol. VI, pp. 25, 26.

Filipeni 1:2

2. Har. În ce privește salutul folosit aici, vezi comentariul de la Romani 1,7. În epistolele pastorale (1 și 1 Timotei, Tit), e adăugat cuvântul „îndurare”.

Dumnezeu, Tatăl nostru. Vezi comentariul de la Matei 6,9.

Filipeni 1:3

3. Mulțumesc Dumnezeului meu. Vezi comentariul de la Romani 1,8.

Toată aducerea aminte. Adică de fiecare dată când Pavel își amintea de credincioșii din Filipi, faptul că recunoștea mereu calitățile lor excelente îl îndemna să-I mulțumească lui Dumnezeu pentru credința lor exemplară. Această aducere aminte era continuă și avea ca rezultat mulțumire neîncetată.

Filipeni 1:4

4. În toate. Bucuria lui Pavel cu privire la virtuțile convertiților lui era continuă.

Rugăciunile. Gr. deesis, „o căutare”, „o mijlocire”, „o cerere”, de la deomai, „a cere”, „a cerși”. Același cuvânt (deesis) e tradus mai departe în acest verset „cerere” [KJV] „rugămintă” [Traducerea Nițulescu].

Bucurie. Ce tribut adus caracterului creștin al filipenilor, că prin cunoașterea experienței lor în inima apostolului se năștea bucurie, nu chin sufletesc! Nu întotdeauna se întâmpla asta cu bisericile creștine (vezi 1 Corinteni 3,1–3; Galateni 4,19).

Filipeni 1:5

5. Partea. [„Părtășia”, KJV]. Gr. koinonia (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 2,42; Romani 15,26). Deși koinonia e folosit în sensul mai larg, de conlucrare, are și înțelesul de „dare de milostenii”, și poate că acesta e și sensul de aici, ținând cont de contribuțiile generoase ale filipenilor pentru întreținerea lui Pavel (vezi Filipeni 4,10.15.16). Aceasta este o dovadă a iubirii reciproce care exista printre ei din prima zi a predicării Evangheliei până la data scrierii acestei epistole. Gândul acestei sfinte prietenii este un izvor de nesfârșită bucurie pentru apostol, mai ales de când se află în închisoare.

La Evanghelie. Evanghelia lui Hristos purta răspunderea pentru această părtășie, dar mai mult decât atât, părtășia lor slujea la predicarea mai departe a Evangheliei. Nimic altceva nu leagă atât de puternic inimile cum o face credința simplă în Evanghelie și împărtășirea bucuriilor și întristărilor vieții creștine. Această părtășie ar trebui să aibă ca rezultat eforturi unite pentru a-i include și pe alții în cercul ei. Astfel de străduințe îi leagă și mai strâns pe credincioși.

Filipeni 1:6

6. Sunt încredințat. Vezi comentariul de la Evrei 3,6.

Acela care a început. Adică Dumnezeu. Apostolul dorește ca cei pe care el i-a adus la credință să-și amintească că Dumnezeu e de fapt autorul mântuirii lor (compară cu Filipeni 2,13; Evrei 12,2; 13,20.21).

Această bună lucrare. Adică lucrarea mântuirii.

O va isprăvi. Gr. epiteleo, „a duce la capăt”, „a desăvârși”. Dumnezeu este un lucrător desăvârșit. El isprăvește orice lucrare pe care o începe numai dacă omul Îi permite să facă lucrul acesta. În plus, produsul unei asemenea conlucrări va fi desăvârșit. Iar El nu obosește în facerea de bine. El i-a adus pe filipeni la părtășia Evangheliei, dar aceasta este o lucrare nu poate fi sfârșită dintr-o dată. Ea este încheiată treptat, dar sigur. Încrederea în interesul constant al lui Dumnezeu și în călăuzirea Sa este ideea principală a scrierilor lui Pavel. El dorește să le împărtășească și filipenilor această certitudine.

Ziua lui Isus Hristos. Aceste cuvinte sunt sinonime cu „ziua Domnului” (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 2,20; compară cu Filipeni 1,10; 2,16). Lucrarea de desăvârșire va continua până când Hristos va veni să-i ia pe ai Lui. Doar o creștere spirituală continuă îl poate pregăti pe credincios să-L întâmpine pe Hristos la a doua Sa venire.

Filipeni 1:7

7. Este drept. „Este drept” din punct de vedere moral, datorită procedeelelor lui Dumnezeu (v. 6) și a caracterului credincioșilor filipeni.

Să gândesc. Mai degrabă „să am părerea”, „să simt” (RSV), sugerând ceea ce gândește Pavel de obicei, nu vreun gând din prezent.

Astfel. Adică siguranța mântuirii depline a filipenilor.

Despre voi toți. Mai degrabă „pentru voi toți”. Pavel era atât de interesat de bunul mers al convertiților săi încât se gândea la starea lor actuală.

În inima mea. Pentru a-și îndreptăți înaltele speranțe pe care le nutrea pentru ei, Pavel le arată credincioșilor iubirea sa și faptul că îi păstra în inima lui. Îi păstra în inima lui deoarece nu putea fi împreună cu ei. Cel care îi poartă în inima sa pe binefăcătorii și tovarășii săi, e ferit de egoism. Cel care-i poartă pe frații lui în altă parte decât în inimă, în curând va dori să-i alunge din gândurile sale.

În lanțurile mele. O referire la detenția lui în închisoarea din Roma (vezi p. 138).

Apărarea. Gr. apologia, „apărare verbală”, „vorbire în apărare”.

Întărirea. [„Confirmarea”, KJV]. Gr. bebaiosis, „o întărire”, „o confirmare”, de la bebaioo, „a întări”, „a stabili”, „a confirma”.

Părtași aceluiași har. [„Părtași harului meu”, KJV; „Părtași împreună cu mine ai harului”, traducerea Nițulescu; „Părtași... la același har ca mine” traducerea G. Galaction]. Literal: „părtași cu mine ai harului.” Dacă expresia aceasta este introdusă mai devreme în verset, iar cuvântul „întrucât” este omis, devine mai clar ceea ce vrea să zică Pavel. Filipenii erau părtași cu apostolul la harul lui Dumnezeu. Harul acesta îi făcuse, ca să zicem așa, părtași la detenția lui, prin ajutorul lor, născut din împreună simțire, și părtași la o persecuție asemănătoare cu cea prin care trecea el. Toate acestea erau de dragul Evangheliei, pentru a o apăra împotriva adversarilor și pentru o întări în viața credincioșilor.

Filipeni 1:8

8. Martor îmi este Dumnezeu. Pavel apelează la Dumnezeu pentru confirmarea profunde sale iubiri pentru filipeni și a dorului său puternic de a-i vedea. Întrucât dorul său era ascuns în inimă, doar Dumnezeu putea cunoaște și mărturisi despre realitatea acestuia.

Vă iubesc pe toți cu o dragoste nespusă. [„Tânjesc după voi în măruntaiele lui ...”, KJV]. Vezi comentariul de la Ieremia 4,19. În vechime măruntaiele erau considerate sediul afecțiunii, al simpatiei și al compasiunii, așa cum e considerată astăzi inima.

În Isus Hristos. Se face referire la simpatia, duiosia și iubirea Răscumpărătorului. Pavel îi iubea pe credincioșii filipeni cu o dragoste asemănătoare cu cea pe care o avea Domnul Isus pentru ei. Aceste cuvinte sunt expresia cea mai gingașă și puternică pe care o putea găsi Pavel pentru a exprima căldura atașamentului său. Sunt o indicație a unirii care trebuia să existe între membrii bisericii: ei se poartă unul pe altul în inimă, au o dragoste puternică unul pentru altul și manifestă simpatia duiosă a lui Hristos Însuși; sunt conștienți de părtășia care trebuie să fie între ei toți, au o datorie comună, văd în iubirea lor unul pentru altul o mărturie și o garanție a iubirii și a scopului lui Dumnezeu.

Filipeni 1:9

9. Și mă rog. [„Aceasta mă rog”, KJV; Nițulescu]. Versetele 9–11 conțin esența rugăciunilor lui Pavel pentru creșterea spirituală continuă a prietenilor săi din Filipi.

Dragostea. Gr. agape (vezi comentariul de la Matei 5,43.44; 1 Corinteni 13,1).

Să crească tot mai mult. Iubirea lor era deja de o înaltă calitate, totuși Pavel dorea ca ei să ajungă la înălțimi și mai mari. El dorea ca iubirea lor atât față de Dumnezeu cât și față de oameni, să curgă veșnic ca un râu care izburnește din izvor, și să se manifeste tot mai abundent în slujirea creștină (compară cu 1 Tesaloniceni 3,12).

Cunoștință. Gr. epignosis, „cunoștință deplină” (vezi comentariul de la Romani 3,20). Aici Pavel se referă la cunoștința experimentală, o înțelegere personală a adevărilor mântuitoare ale creștinismului, dată pe față într-o viață temătoare de Dumnezeu (vezi comentariul de la Ioan 17,3; Efeseni 1,17; 4,13).

Pricepere. [„Judecată”, KJV]. Gr. aisthesis, „pricepere”, „discernământ”, „experiență”. Cuvântul acesta se aplică la simțuri, iar aici la implicațiile lor morale, însemnând capacitatea de a recunoaște adevărul așa cum ochiul recunoaște un obiect (compară cu Evrei 5,14). Sensul lui aisthesis diferă aici de cel al lui epignosis, făcând referire nu la principii generale, impersonale, ci la alegerea principiilor drepte.

Filipeni 1:10

10. Să deosebiți. [„Să aprobați”, KJV; „Să încuviințați”, traducerea Nițulescu; „Să prețuiți”, G. Galaction]. Gr. dokimazo (vezi comentariul de la Romani 2,18). Cuvântul sugerează a aproba ceva după ce lucrul acela a fost examinat și încercat. Aici Pavel arată scopul despre care el speră că va fi împlinit prin creșterea dragostei lor (Filipeni 1,9) – ca ei să pună la probă și să păstreze doar lucrurile alese.

Lucrurile alese. [„Lucrurile care sunt excelente” KJV; „Cele bune”, traducerea Nițulescu; „Cele ce sunt mai de folos” G. Galaction]. Gr. ta diapheronta, „lucrurile care sunt deosebite”, adică lucrurile superioare. Pavel dorește ca acești creștini din Filipi să aleagă în toate situațiile vieții doar ce este cel mai bun.

Curați. [„Sinceri”, KJV; „Lămurii” traducerea Nițulescu; G. Galaction]. Gr. eilikrines, posibil derivat de la heile ori hele, „soare”; și krino, „a judeca”; adică lucrurile care văzute în lumina soarelui sunt găsite clare și curate, deci „curat”, „neîntinat”, „sincer”.

Să nu vă poticniți. [„Fără ofensă”, KJV; „Nesimțitori” traducerea Nițulescu; „Fără prihană”, G. Galaction]. Gr. aproskopoi, literal „a nu lupta împotriva”, deci „nealterat”, „fără vină”. Curăția lăuntrică se dă pe față în nevinovăția exterioară și îl pregătește pe om pentru ziua venirii lui Hristos. Tot acest sfat al lui Pavel era menit să le îndrepte atenția prietenilor săi către ziua când se va da pe față întregul caracter. Pentru a le reaminti de scopul acesta el repetă expresia folosită în v. 6, omițând cuvântul „Isus” (vezi comentariul de la 1 Tesaloniceni 5,23).

Filipeni 1:11

11. Roada neprihănirii. [„Roadele neprihănirii”, KJV; „Al dreptății rod” traducerea Nițulescu; „Roadele dreptății”, G. Galaction]. Dovezile textuale favorizează exprimarea „roada neprihănirii”. Măsura standard cu care Domnul Isus pune la probă caracterul este: „După roadele lor îi veți cunoaște” (vezi comentariul de la Matei 7,15–20). Dumnezeu vrea de la noi mai mult decât doar nevinovăție; El se așteaptă să dăm roade bune. Neprihănirea nu este doar absența păcatului, ci și caracterul neprihănit al lui Hristos în viața credinciosului (vezi comentariul de la Matei 5,6.20). Toți pașii precedenți pentru care Pavel se ruga să aibă loc în viața lor aveau să-i ducă pe credincioșii din Filipi la o manifestare a purtării adevăratului creștin. Ei aveau să fie umpluți de roadele acestea. Nu o ramură ici și acolo, ci toate ramurile trebuie să fie încărcate de roade bune.

Prin Isus Hristos. Pavel se grăbește să le reamintească filipenilor că doar prin Isus Hristos ar putea să aibă parte de neprihănire și să facă fapte bune (compară cu Ioan 15,1–5; Romani 4,5). Prezența sau absența roadelor în viața creștinului depind de legătura sa cu Hristos. Roada acelei vieți care rămâne în Isus este aceeași cu roada vieții lui Hristos.

Spre slava. Dumnezeu este onorat cel mai bine prin viața sfântă a copiilor Săi (vezi comentariul de la Ioan 15,8; compară cu 1 Corinteni 10,31; Efeseni 1,12; 1 Petru 2,12).

Filipeni 1:12

12. Vreau să știți. [„Ar trebui să înțelegeți”, KJV]. Aceste cuvinte sunt obișnuite literatura greacă și literal pot fi traduse: „vreau să știți”. Aici Pavel introduce un subiect diferit – propria sa detenție și influența ei asupra predicării Evangheliei.

Împrejurările în care mă găsesc. [„Ceea ce mi s-a întâmplat”, KJV; „Cele ale mele”, traducerea Nițulescu; „Cele petrecute cu mine”, G. Galaction]. Mai degrabă „cele care îmi aparțin”. Pavel se referă la problemele sale. Cuvintele lui sugerează că filipenii își exprimaseră îngrijorarea cu privire la rezultatul unei schimbări în situația lui Pavel, atât în ce privește persoana lui cât și progresul Evangheliei.

Mai degrabă. Cuvântul acesta dă de înțeles că filipenii se temuseră de un sfârșit rău.

Au lucrat. [„Au ieșit”, KJV; „S-au întors”, traducerea Nițulescu; G. Galaction]. Pavel se grăbește să-i asigure pe filipeni că detenția sa a avut consecințe mai degrabă pozitive decât negative. El dorea ca ei să înțeleagă că în providența lui Dumnezeu încercările sale erau folosite pentru înaintarea predicării Evangheliei. Așa cum se întâmplă atât de adesea, mânia oamenilor a adus slavă lui Dumnezeu (vezi

comentariul de la Psalmi 76,10).

Filipeni 1:13

13. În toată curtea împărătească. [„În tot palatul”, KJV; „În tot pretoriul”, traducerea Nițulescu, G. Galaction]. Gr. en holo to praitorio, literal „în tot pretoriul”. Există mai multe păreri, destul de diferite, cu privire la sensul acestei expresii. Au fost prezentate patru interpretări: 1) că „pretoriul” se referă la barăcile în care erau cazați soldații pretorienii; 2) că „pretoriul” se referă la reședința guvernatorului (vezi comentariul de la Matei 27,27); 3) că en holo to praitorio ar trebui să fie tradus „printre toți pretorienii” și că „pretorii” se referă la autoritățile judecătorești care răspundeau de cazul lui Pavel; 4) că en holo to praitorio ar trebui să fie tradus „prin toată [garda] pretoriană”, făcând referire la soldații care-l păzeau pe Pavel (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 28,16). Ultima interpretare pare cea mai rezonabilă și se potrivește cu contextul. Soldații pretorienii, îndeplinindu-și datoria de a-l păzi pe Pavel, ajungeau să vadă adevărata stare a lucrurilor și să-și dea seama că el era deținut numai din cauza credinței sale și a zelului evanghelistic. Întrucât soldații aceștia erau schimbați des, s-ar putea spune că întreaga gardă ajunsese să cunoască adevărul cu privire la Pavel.

Și pretutindeni aiurea. [„În toate celelalte locuri”, KJV; „Și tuturor celorlalți”, traducerea Nițulescu, G. Galaction]. Mai degrabă „și tuturor celorlalți”, adică nu doar gârzi pretoriene, ci și celorlalți oameni care veneau în contact cu apostolul întemnițat. În felul acesta, deși Pavel era închis, mărturia puternică a vieții sale de creștin s-a răspândit mult mai departe de locul unde era închis.

Lanțurile mele. [„Lanțurile mele în Hristos”, KJV; „Legăturile mele se făcuseră cunoscute în Hristos”, traducerea Nițulescu; „Lanțurile mele pe care le port pentru Hristos”, G. Galaction]. Mai degrabă „legăturile mele au ajuns să fie cunoscute [a fi] în legătură cu Hristos”, adică se vedea că ajunsese în închisoare nu pentru niște fapte rele, ci din cauza mărturisirii cu privire la Hristos.

Filipeni 1:14

14. Cei mai mulți dintre frați. [„Mulți dintre frați”, KJV; „Mai mulți dintre frați”, traducerea Nițulescu; „Cei mai mulți dintre frați întru Domnul”, G. Galaction]. Literal: „cea mai mare parte din frați”, adică majoritatea creștinilor din Roma.

[În Domnul, KJV]. [„Întru Domnul”, traducerea G. Galaction]. Aceste cuvinte pot fi în legătură cu „frații” ca în KJV; [G. Galaction], sau cu „au și mai multă îndrăzneală”.

Au și mai multă îndrăzneală. [„Se fac mai îndrăzneți”, KJV; „Îndrăznesc mai mult”, traducerea Nițulescu; „Au mai multă îndrăzneală”, G. Galaction]. Sau „au încredere”. Acesta era încă un lucru favorabil pentru Evanghelie. O mare parte dintre frați erau mult mai îndrăzneți ca urmare a detenției lui Pavel. Faptul că un slujitor atât de distins al adevărului fusese închis trebuie să-i fi însuflețit să facă tot ce puteau pentru aceeași cauză pentru care suferea el. Sau poate că erau treziți ca urmare a unui val de simpatie față de creștinism, stârnit după ce cauza detenției lui Pavel ajunsese să fie înțeleasă de mulți. Alții poate, încurajați de legătura lor cu Pavel, au depus mari eforturi în lucrarea lui Hristos. Astfel, într-un fel sau altul, detenția lui Pavel a făcut ca alți credincioși să proclame Cuvântul mai fără teamă. Vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 25,12.

Filipeni 1:15

15. Unii. Acest cuvânt introduce o altă idee; acești „unii” nu trebuie incluși printre cei „mulți” din v. 14.

Propovăduiesc pe Hristos. Pavel se referă aici la două categorii care proclamă numele Mântuitorului: 1) cei care fac lucrul acesta din gelozie față de Pavel; 2) cei care fac lucrul acesta mânați de motive bune. Hristos este propovăduit în ambele situații. De aceea, nu se poate ca prima categorie să fi fost alcătuită din iudaizanți, care niciodată nu sunt descriși astfel de Pavel (vezi Vol. VI, pp. 33, 52–54).

Din pizmă și din duh de ceartă. [„Invidie și ceartă”, KJV; „Din ură și pricire”, traducerea Nițulescu]. Sau „invidie și rivalitate”. Apostolul nu pomenește cauza acestei rivalități. Totuși, se pare că exista chiar și la Roma o partidă care era geloasă pe influența lui Pavel și socotea că acesta era un bun prilej de a micșora influența apostolului și de a-și întări poziția. El era în închisoare, iar ei aveau acces la cea mai mare parte a

poporului.

Era ușor pentru ei ca, sub pretenții plauzibile, să insinueze că Pavel avea ținte vanitoase și să exercite o influență necuvenită sau să ia poziție hotărâtă împotriva lui, în favoarea propriilor lor păreri. Se poate chiar ca ei să fi fost de acord cu el în ce privește doctrina, dar, mânați de dușmănie, căutau să-i facă rău.

Întrucât acești oameni pretindeau că-L propăvăduiesc pe Hristos, era greu de analizat motivele lor. Dacă exista vreo grupă de iudei care susțineau doctrinele esențiale ale Evangheliei, dar erau dornici de ceartă au privire la unele lucruri de mică importanță, fiind în același timp înverșunați împotriva lui Pavel din cauza interesului său pentru neamuri, atunci o astfel de partidă încerca să-L proclame pe Hristos și totuși să nutrească împotriva lui Pavel acele sentimente rele pe care apostolul le pune în seama lor.

Bunăvoință. Unii proclamau tot mai mult Evanghelia din bunăvoință pentru apostol. Frații aceștia aveau o stimă deosebită pentru Pavel datorită rolului său important în evanghelizarea lumii. Probabil că își sporeau activitatea pentru că cea a lui Pavel se diminuase. O astfel de bunăvoință este spiritul care ar trebui să fie manifestat între slujitorii Evangheliei. Când unul din ei nu mai poate lucra, ar trebui să se ofere alții pentru a-i lua locul și pentru a duce lucrarea lui mai departe.

Filipeni 1:16

16. Aceștia din urmă. Prin „aceștia din urmă” se face referire la cei care Îl propăvăduiesc pe Hristos „din bunăvoință”.

Sunt însărcinat. [„Sunt pus” KJV]. Sau „sunt destinat”, sau „sunt numit”.

Apărarea. Gr. apologia (vezi comentariul de la v. 7). Pavel se considera ca un avocat desemnat să apere Evanghelia lui Hristos de atacurile virulente ale dușmanilor ei. Când activitatea lui a fost restrânsă, ajutoare loiale s-au străduit să continue lucrarea sa, așa că Evanghelia n-a fost lăsată neapărată.

Filipeni 1:17

17. Cei dintâi. Pavel continuă ideea din a doua jumătate a v. 15, vorbind despre cei care-L propăvăduiesc pe Hristos „din pizmă și din duh de ceartă”.

Duh de ceartă. [„Zavistie”, traducerea Nițulescu și G. Galaction]. Mai de grabă „dezbinare”, sau „părtinire”, „dispute”.

Nu cu gând curat. [„Nu sincer”, KJV]. Sau „nu curat”, din motive sau intenții care nu sunt curate. Ei Îl predicau pe Hristos, dar cu scopul de a-i face rău lui Pavel.

Ca să mai adauge un necaz. [„Presupunând să adauge necaz”, KJV; „Socotind să deștepte suferință”, traducerea Nițulescu; „Socotind să-mi cășuneze suferință”, G. Galaction]. Mai degrabă „gândind [sau ,urmărind’] să-mi adauge suferință pe care să o port.” Dovezile textuale favorizează versiunea „gândind [sau „intenționând”] să provoace suferință”. Ei sperau ca predicarea lor cu duh de ceartă să sporească necazurile inerente detenției lui Pavel.

Filipeni 1:18

18. Ce ne pasă? [„Atunci ce?”, KJV; „Cum dar?”, traducerea Nițulescu; „Dar ce este?”, G. Galaction]. Pavel întâmpină situația creată de cele două tipuri de predicare și întreabă curajos „Ce înseamnă toate acestea?”

Oricum. [„Cu toate acestea”, KJV; „În orice chip”, traducerea Nițulescu; „Nimic altceva”, G. Galaction]. Sau „numai că” (RSV). Apostolul începe să vorbească despre rezultatul unic al celor două căi prin care este proclamat Hristos.

De ochii lumii. Gr. prophasis, „motiv fals prezentat”, „pretext”, de la prophaino, „a arăta” sau profemi, „a vorbi”, ambele rădăcini sugerând o corectitudine de față, care ascunde un motiv ascuns, în cazul acesta o predicare zeloasă a lui Hristos, săvârșită cu intenția de a-i face necazuri lui Pavel.

Hristos este propovăduit. Pavel era optimist. El privea în orice împrejurare la partea bună. Ar fi preferat ca doar oamenii care-L iubeau pe Hristos să-L proclame. Totuși, decât nimic, era dispus să accepte și predicarea celor care nu-L iubeau cu adevărat. Chiar și un creștinism propovăduit imperfect era un mare progres față de păgânismul brutal. Și care este rezultatul acestei propovăduiri? Hristos este vestit, istoria vieții Sale este povestită. Deși motivele predicatorilor pot fi îndoielnice, rezultatul poate fi o biruință pentru Hristos.

Mă bucur de lucrul acesta. În această a doua referire la bucurie în epistola aceasta (compară cu v. 4) bucuria lui Pavel are un caracter tolerant și iertător. El nu se lăsa iritat de furia împotrivorilor săi. Se putea bucura de binele pe care Dumnezeu îl scotea din rău, chiar dacă acesta era produs de adversarii săi. Pentru el predicarea lui Hristos era lucrul cel mai important din lume.

Și mă voi bucura. Bucuria lui Pavel nu era doar de moment. El avea să bucure în continuare de succesul predicatorilor care i se împotriveau, ca și de succesul celor care predicau „din bunăvoință”.

Filipeni 1:19

19. Lucrul acesta. Adică situația prezentă a lui Pavel și atitudinea credincioșilor.

Spre mântuirea mea. Nu s-a ajuns la un consens dacă Pavel se referă la speranța de a fi eliberat din închisoare sau la mântuirea sa finală. Se poate ca apostolul să fi avut în minte ambele experiențe, dar v. 20 sugerează că preocuparea lui cea mai mare era mântuirea, nu eliberarea din închisoare. El își dădea seama că situațiile prin care trecea poporul lui Dumnezeu erau menite să le pregătească credincioșilor un caracter sfânt, pentru viața veșnică (AA 524). Împotrivirea dușmanilor îl îndemna pe Pavel la și mai multă activitate și râvnă, îmbunătățindu-și astfel viața spirituală.

Suferința în sine nu are putere sfințitoare. Ea poate să amărască, să chinuiască și să amortească sufletul. Pe de altă parte, poate deveni un instrument pentru a pune la încercare, pentru a adânci și a curăți experiența spirituală a creștinului (vezi Evrei 12,7–11). Mântuirea noastră va fi influențată de felul în care ne folosim de beneficiile suferinței. Dacă ne opunem acestei metodei de educație și Învățătorului, atunci poate că va fi necesar ca suferința să fie prelungită sau să fie trimisă alta în locul ei. Ar trebui să ne rugăm serios ca să putem învăța repede lecțiile spirituale, pentru a putea înainta în dezvoltarea spirituală.

Rugăciunile voastre. Acesta este primul din cele două mijloace care, conlucrând cu situația imediată a lui Pavel, a ajutat la mântuirea sa. Duhul lui Isus Hristos este al doilea mijloc. Apostolul acorda o mare valoare rugăciunilor de mijlocire ale prietenilor săi (vezi Romani 15,30.31; 2 Corinteni 1,11; Filimon 22). Aici el nu le cere filipenilor să se roage pentru el, ci crede că ei deja se roagă, așa cum se ruga și el pentru ei (Filipeni 1,4). Dacă ar putea toți pastorii să creadă așa ceva! Sunt anumite răspunderi de care am putea fi uneori eliberați, dar lucrurile nu stau așa cu rugăciunile de mijlocire. Conducătorii poporului lui Dumnezeu, lucrătorii lui Hristos din lumea întreagă, ca și membrii bisericii, au nevoie de rugăciunile reciproce, mai ales în timpurile grele care vor veni.

Ajutorul. [„Resursele”, KJV; „Dare”, traducerea Nițulescu; „Ajutorul”, G. Galaction]. Gr. epichoregia, „sprijin”, „ajutor”. Pavel considera că Duhul lui Isus Hristos, împreună cu rugăciunile prietenilor și situația lui actuală, contribuia la mântuirea sa finală.

Duhul lui Isus Hristos. Această expresie nu apare în altă parte în Noul Testament, deși exprimarea „Duhul lui Hristos” se găsește în Romani 8,9; 1 Petru 1,11, iar „Duhul Fiului Său” în Galateni 4,6. Se poate considera că aceste cuvinte se referă la dispoziția care L-a condus pe Isus, care lucrând în Pavel avea să contribuie la mântuirea sa. Interpretarea cea mai general acceptată este că aceste cuvinte sunt o referire directă la Duhul Sfânt (compară cu Romani 8,9). Nici încercările lui Pavel, nici rugăciunile fraților săi de credință nu puteau folosi la ceva dacă Duhul lui Hristos nu i-ar fi umplut viața din belșug.

Filipeni 1:20

20. Mă aștept. Gr. apokaradokia (vezi comentariul de la Romani 8,19). Marea dorință a lui Pavel era ca nici o întâmplare să nu-l împiedice să-L proslăvească pe Hristos.

Nădăjduiesc cu tărie. Aceasta era o atitudine lăuntrică, completând așteptarea lui Pavel, care poate fi

considerată mai mult ca o manifestare externă.

Nu voi fi dat de rușine. Și anume prin greșeli în propria viață sau prin lepădarea sa de Hristos (compară cu Luca 9,26). El nu anticipează un asemenea dezastru, ci mai degrabă, având încredere că va reuși, își exprimă dorința ca această situație neplăcută să nu aibă loc.

Ca totdeauna. Conștiința lui Pavel era curată. El putea privi înapoi la viața sa de mărturie neînfricată și înainte la menținerea aceluiași lucru în viitor.

Îndrăzneală. Gr. *parresia*, „îndrăzneală în vorbire”, „curaj”, „încredere”, „lipsă de teamă”. Închisoarea nu era o piedică pentru zelul apostolului. El plănuia să continue să-L reprezinte cu îndrăzneală pe Hristos. N-a ezitat niciodată să-și proclame solia (compară cu Faptele Apostolilor 4,20) și nu dorea ca acum teama sau descurajarea să-i împiedice mărturia.

Proslăvit. [„Preamărit”, KJV]. A proslăvi, a preamări, înseamnă a înălța în rang sau a aduce slavă mării deja existente. Creștinul nu-L poate înălța pe Hristos în rang, deoarece El are deja toată mărirea, dar poate Îl poate înălța pe Domnul în ochii altora (vezi comentariul de la Luca 1,46).

În trupul meu. Forma obișnuită ar fi „în mine”, dar întrucât Pavel era în primejdia de a muri, el consideră că trupul său este instrumentul prin care Hristos va fi glorificat.

Fie prin viața mea, fie prin moartea mea. Dacă avea să trăiască, Hristos urma să fie proslăvit prin mărturia și prin activitatea lui. Dacă avea să moară, atunci proslăvirea urma să vină prin dispoziția sa de a muri pentru Domnul. În viața creștinii Îl proslăvesc pe Hristos prin convertirea, sfințirea și prin devotamentul lor în lucrarea Lui, prin dispoziția de a suporta încercările și prin rezultatele de durată ale slujirii lor. În moarte adevăratul copilul lui Dumnezeu Îl proslăvește pe Fiul prin depășirea spaimii cu care întâmpină moartea cei mai mulți oameni, prin încrederea că Domnul va avea grijă de viitorul lui și prin mărturia pe care viața sa evlavioasă și moartea sa neînfricată o vor exercita asupra celorlalți.

Filipeni 1:21

21. Pentru mine. Pavel scoate în evidență propria sa atitudine, care diferă de cea a celor mai mulți oameni, care se agață egoist de viață și se tem de moarte.

A trăi. Verbul grecesc este la infinit prezent și se referă la viața continuă, zilnică.

Hristos. Adică existența lui Pavel era cuprinsă în Hristos și mărginită de El. Gândirea sa era pe deplin ancorată în Mântuitorul. Planurile, speranțele și toate aspirațiile sale erau concentrate în Hristos. Fiecare gând era adus în supunere față de El (2 Corinteni 10,5). De aceea, gândurile lui nu erau egoiste și nici firești; ele se aflau sub controlul Domnului Său (vezi comentariul de la Romani 6,11; 14,7.8; 2 Corinteni 5,15; Galateni 2,20; Filipeni 3,7–11; Coloseni 3,3).

A muri. Timpurile verbelor grecești din versetul acesta sunt în contrast cu actul continuu al viețuirii, care se termină instantaneu în momentul morții.

Câștig. Această declarație nu se poate împăca cu ceea ce simte omul obișnuit când se gândește la moarte. Aceasta presupune întotdeauna o pierdere de vreun fel. Pentru cel neprihănit ea înseamnă pierderea multor bucurii curate ale vieții, a unor legături familiale fericite, a mijloacelor și a ocaziilor de a lucra pentru Hristos. Dar cuvintele lui Pavel nu sunt ale unui pesimist care zice: „viața nu merită să fie trăită.” Nu sunt nici ale unui om ruinat, care nu mai are parte de nici o bucurie. Nu sunt nici ale unui om sfânt care e obosit de munca sa istovitoare și care dorește să se termine cu încercările și persecuțiile. Pavel nu era ursuz, posomorât sau cinic. El avea parte de simpatia călduroasă a multora și se implica cu zel în activitățile echilibrate ale unei adevărate vieți de creștin. Dar această declarație a sa are de-a face un ceva mai mult decât cu propria sa perspectivă. El este preocupat de proslăvirea lui Hristos. Dacă Domnul ar considera că e mai bine ca el să dea mărturie prin viețuire și slujire, el l-ar fi reprezentat așa cum se cuvine. Dar moartea unui om neprihănit poate fi de asemenea o puternică mărturie cu privire la eficiența Evangheliei harului. Contrastul dintre moartea sa și moartea cuiva care nu are nici o nădejde avea să fie atât de remarcabil încât influența ei ar fi adus un câștig împărăției lui Hristos. Inimile sunt atinse și înduioșate de asigurarea și

încrederea celui a cărui încredere în Dumnezeu său este deplină, chiar și în ceasul morții.

E vrednică de luat în considerare și altă interpretare a acestor cuvinte. Prin moarte creștinul nu are nimic de pierdut, ci are multe de câștigat. El nu mai are astfel parte de ispită, încercări, trudă și întristare. Iar la înviere primește nemurirea.

Filipeni 1:22

22. Dacă trebuie să mai trăiesc. [„Dacă trăiesc”, KJV]. Construcția acestui verset i-a pus în încurcătură mulți comentatori. Trei interpretări posibile, variind după nuanțele de traducere, merită luate în considerare: 1) A doua parte a versetului este o explicație a primei, în timp ce a treia servește drept concluzie, ca și cum Pavel ar fi spus: „Dar dacă trebuie să trăiesc în trup – dacă asta ar fi benefic pentru mine printr-o muncă grea – atunci nu pot să spun ce să aleg, viața sau moartea”. 2) A doua parte face parte din concluzie: „Dar dacă a trăi în trup ar fi destinul meu de față, atunci munca mea ar fi rodnică, și nu pot spune ce ar trebui să aleg.” 3) Conjunția „dacă” este retorică, iar Pavel își pune o întrebare: „Dar dacă faptul că trăiesc în continuare în trup se va dovedi rodnic? Atunci ce trebuie să aleg, nu pot spune.”

Versetul trebuie privit în contextul său, iar aceasta se ocupă de proslăvirea lui Hristos. Pavel e pus în situația de a nu ști ce să răspundă, deoarece nu poate să decidă dacă Îl va proslăvi mai bine pe Hristos prin viața sau prin moartea sa. Cântărind problema, observă că viața ar putea fi rodnică, iar asta l-ar tenta mult. Dar și moartea are avantajele ei. Dar dacă viitorul îi va aduce viață sau moarte nu-l frământă atâta vreme cât putea fi de ajutor pentru Filipeni.

În trup. Pavel se referă la continuarea existenței sale fizice.

Face să trăiesc. [„Aceasta este roada ostnelilor mele”, KJV; „Aceasta îmi este un folos de lucru”, traducerea Nițulescu; „Înseamnă pentru mine să lucrez și să am roadă”, G. Galaction]. Adică aceasta era roadă vieții sale pline de greutate.

Nu știu. Acest verb grecesc poate fi tradus și: „nu declar”, în sensul de a nu fi în stare să spună.

Ce trebuie să aleg. Nu sunt creștinii adesea puși în această situație, iar dacă ar trebui nu ar ști ce să aleagă, viață sau moarte? Dar Dumnezeu, care cunoaște de la început sfârșitul, conduce lucrurile așa cum am alege noi înșine dacă am putea vedea așa cum vede El.

Filipeni 1:23

23. [Căci, KJV]. Pavel explică acum dilema în care se găsește.

Sunt strâns. [„Sunt la strâmtorare”, KJV; „Sunt ținut”, traducerea Nițulescu; „Mi-e inima prinsă”, G. Galaction]. Gr. sunecho (vezi comentariul de la 2 Corinteni 5,14), literal, „sunt ținut laolaltă” sau „sunt împresurat”. Situația lui Pavel poate fi comparată cu cea a unui călător care nu se poate întoarce nici la dreapta, nici la stânga din cauza zidurilor care îl împresoară.

Din două părți. [„Între două”, KJV; „De amândouă”, G. Galaction]. Dilema lui Pavel se naște din cele două posibilități cu care se confruntă: a continua să trăiască sau a își pierde viața.

Aș dori. Literal, „a avea dorința”, adică „dorința mea este”.

Să mă mut. [„Să plec”, KJV; „Să mă despart”, traducerea Nițulescu; G. Galaction]. Gr. analuo, „a dezlega”, „a desface”, folosit cu privire la dezlegarea unei corăbii sau la desfacerea unei tabere, prin urmare, are sensul de „a pleca”. Ni-l putem imagina pe Pavel tăind funiile care îl țin legat de lumea aceasta sau strângându-și tabăra vieții înaintea de a pleca spre lumea viitoare. El folosește o imagine asemănătoare cu cea din 2 Timotei 4,6, unde cuvântul tradus „plecare” este analisis, „dezlegare” sau „desfacere”.

Să fiu împreună cu Hristos. Pavel nu face aici o expunere doctrinală cu privire la ceea ce se întâmplă la moarte. El arată că „dorința” sa este să părăsească viața aceasta chinuită și să fie unit cu Hristos, fără să facă referire la vreun interval de timp care ar putea avea loc între aceste două evenimente. Cu toată tăria firii sale înflăcărate, el dorea să trăiască împreună cu Acela pe care Îl servise atât de credincios. Nădejdea lui era

părtășia cu Isus de-a lungul vieții viitoare. Creștinii zeloși din toate veacurile au avut același dor, fără să aștepte neapărat să ajungă înaintea Mântuitorului îndată ce mureau. Aceste cuvintele ale lui Pavel trebuie înțelese împreună cu celelalte declarații asemănătoare, în care arată clar că moartea este ca un somn (vezi comentariul de la 1 Corinteni 15,51; 1 Tesaloniceni 4,13–15; vezi și comentariul de la Marcu 5,29; Ioan 11,11). Deoarece morții nu știu nimic și nu își dau seama de trecerea timpului, cel decedat va avea impresia că dimineața învierii are loc imediat după moartea sa.

Ar fi cu mult mai bine. În grecește aceste cuvinte sunt o multiplicare a termenilor comparativi, conform felului lui Pavel de a se exprima (compară cu Romani 8,37; 2 Corinteni 7,13; Efeseni 3,20). Dacă moartea avea să biruiască, atunci el aștepta să se odihnească în mormânt până la a doua venire a Domnului său, iar apoi să fie înviat pentru a primi nemurirea, ca să poată fi pentru veșnicie cu Hristos (1 Corinteni 15,51–55; 1 Tesaloniceni 4:13–18).

Filipeni 1:24

24. Pentru voi este mai de trebuință. Cuvintele acestea sunt în antiteză cu „mult mai bine” (v. 23). Pavel permite ca nevoia filipenilor să aibă întâietate peste propria sa dorință. Biserica avea nevoie de călăuzirea lui și de exemplul vieții sale consacrate. În raționamentul lui Pavel, nevoia aceasta era factorul decisiv.

Filipeni 1:25

25. Sunt încredințat. [„Am încrederea aceasta”, KJV]. Adică era convins că era necesară prezența sa în continuare.

Știu. Ținând cont de context, acest cuvânt nu ar trebui interpretat în sens profetic, ca și cum Pavel prevedea că va mai trăi, ci doar ca o exprimare a propriei convingeri.

Voi rămânea. Convins că ei aveau nevoie de el, Pavel își exprimă convingerea că Domnul îi va îngădui să trăiască și să îndeplinească în continuare lucrarea rânduită lui. Iar această așteptare a fost împlinită. Când a apărut înaintea lui Nero a fost declarat nevinovat și a fost eliberat (vezi Vol. VI, p. 101; AA 486, 487). Pentru o scurtă perioadă a lucrat din nou pentru biserică, vizitând probabil cetatea Filipi, numai pentru a fi încă odată arestat și mai târziu executat.

Înaintarea. Adică progres. Cuvântul acesta poate fi legat de credința menționată mai târziu, așadar Pavel vrea să zică „înaintarea credinței voastre”.

Bucuria credinței. Credința care crește aduce bucurie în viață.

Filipeni 1:26

26. Întoarcerea. [„Venirea”, KJV]. Gr. parousia (vezi comentariul de la Matei 24,3). Apostolul încrezător anticipează că eliberarea sa și vizita la Filipi va aduce bucurie adevărată prietenilor săi.

În mine. Adică în legătură cu Pavel, care, ca reprezentant principal al bisericii, era temeiul, sau cauza bucuriei lor.

Pricină de laudă. [„Bucurie”, KJV]. Gr. kauchema, „laudă”, „obiect de laudă”. Cuvântul denotă obiectul pentru care cineva se laudă, temeiul laudei, nu actul laudei.

În Isus Hristos. Cuvintele acestea arată care este motivul creșterii bucuriei lor – legătura cu Hristos, nu doar prietenia cu Pavel.

Filipeni 1:27

27. Numai. Aici începe o altă subîmpărțire a epistolei. Pavel vorbise până acum despre momentul mult așteptat al reîntâlnirii cu filipenii, ocazie în care avea să le dea îndemnuri verbale. Între timp le dă un sfat scris.

Purtați-vă. Gr. politeuo, „a fi cetățean” sau „a se purta ca un cetățean”, de la politeis, „cetățean” (vezi comentariul de la cap. 3,20). Același cuvânt (politeuo) apare și la Faptele Apostolilor 23,1. Traducerea

liberă ar fi: „Purtați-vă ca cetățeni ai împărăției Evangheliei lui Hristos.” Aceste cuvinte au un înțeles foarte larg. Pavel însuși era cetățean roman. El scria această epistolă din Roma. Prezența sa acolo era rezultatul faptului că-și exercitase drepturile cetățenești, apelând la cezar (Faptele Apostolilor 25,11.12). Le scria unor oameni care trăiau într-un oraș locuit în cea mai mare parte de cetățeni romani, metropola Filipi fiind o colonie romană (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 16,12). În vizita sa acolo el însuși declarase că e cetățean roman (Faptele Apostolilor 16,37). Astfel, această figură de stil era ușor de înțeles. Filipenii trebuiau să se poarte vrednic de calitatea lor de cetățeni ai patriei cerești.

Viața creștinului trebuie să fie în armonie cu mărturisirea lui de credință. Sub influența Evangheliei lui Hristos el trebuie să fie sincer și credincios, pașnic și iubitor, milostiv și smerit. Viața sa trebuie să fie consecventă, indiferent dacă părintele său spiritual e prezent sau absent.

Fie că. Apostolul nu e categoric în planurile sale. Deși și-a exprimat dorințele și intențiile în v. 22–26, lasă totuși posibilitatea prezenței sau absenței lui la Filipi, conform planului divin.

Să aud. Oriunde s-ar fi aflat, Pavel dorea să afle vești de la multele biserici pe care le înființase. Iubirea sa pentru cei convertiți de el îi provoca emoții.

Rămâneți tari. Gr. steko, „a sta în picioare”, „a sta tare”, „a fi statornic”. Compară cu folosirea cuvântului steko în 1 Corinteni 16,13; Galateni 5,1; Filipeni 4,1; 1 Tesaloniceni 3,8; 2 Tesaloniceni 2,15. Metafora era probabil din domeniul militar și poate fi considerată ca o continuare a ideii de cetățenie, pentru că Filipi era o colonie militară. Ca o armată, biserica trebuie să constituie un front neclintit împotriva asalturilor tuturor inamicilor. Ea trebuie să fie pregătită pentru orice fel de atac, din orice parte. Trebuie să se ferească de mișcări înșelătoare sau de instrucțiuni false. Nu trebuie să existe vreo dezbinare sau lipsă de unire în rândurile luptătorilor, căci altfel poziția lor ar fi slăbită (vezi Efeseni 6,13; AA 11).

Același duh. [„Într-un duh”, KJV, traducerea Nițulescu]. Adică să aibă o singură dispoziție (vezi comentariul de la Matei 26,41; Luca 1,80; 2,40), în consecință având unitate de scop. Se presupune că această armonie, care trebuie să fie căutată cu râvnă, e un dar al Duhului Sfânt (vezi comentariul de la Efeseni 4,3.4), dar aici nu se face referire directă la Duhul Sfânt. Cu toate acestea, nimic nu arată atât de clar prezența Duhului în mijlocul poporului lui Dumnezeu ca unitatea de spirit, de gândire și de acțiune. Mai ales în aceste zile de pe urmă trebuie să fie părtășie între credincioși, pentru a se ajunge la tăria care vine din unitate.

Luptați. [„Luptați împreună”, KJV]. Gr. sunathleo, de la sun, „cu”, și athleo, „a lupta” [la jocurile publice], de unde și cuvântul nostru „atlet”. Aici Pavel îi îndeamnă pe credincioși să lupte singuri sau împreună pentru înaintarea credinței care vine din predicarea Evangheliei. Acest lucru ar promova o unitate și mai adâncă în comunitatea creștină. Îndemnul lui Pavel sugerează că biserica din Filipi era în primejdia de a fi dezbinată, deși încă nu se ivise o dezbinare serioasă.

Suflet. [„Minte”, KJV; „Cuget”, G. Galaction]. Gr. psuche (vezi comentariul de la Matei 10,28), referindu-se aici la intelectul omenesc.

Filipeni 1:28

28. Însăpământați. [„Îngroziți”, KJV]. Gr. pturo, „a speria”, „a înfrica”, „a intimida”. Știind că viața sa este în mâna lui Dumnezeu și că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce Îl iubesc pe Dumnezeu (vezi comentariul de la Romani 8,28), creștinul nu ar trebui să fie intimidat.

Protivnici. Dușmanii binelui sunt dușmanii lui Dumnezeu. Omul bun, avându-L pe Dumnezeu alături, nu trebuie să se teamă nici de numărul celor răi, nici de puterea lor.

Lucrul acesta. Adică îndrăzneala neclintită a creștinului.

Pentru ei. Adică pentru protivnici.

Dovadă. [„Un semn vădit”, KJV]. Gr. endeixis, „manifestare”, „dovadă”.

Pierzare. Gr. *apoleia*, „nimicire”, aici fiind în contrastat cu „mântuirea” despre care vorbește Pavel în continuare. Chiar dacă adversarii nu-și dau seama sau nu recunosc aceasta, faptul că biserica nu este înspăimântată e o dovadă că în viitor dușmanii vor fi nimiciviți. El arată că cei credincioși sunt susținuți de o putere supranaturală și dă de înțeles că într-o zi potrivnicii lor vor fi chemați la judecată pentru persecutarea creștinilor. Pedepsa celor nelegiuți și mângâierea celor neprihăniți sunt anticipate în relația dintre creștin și dușmanii săi.

Mântuirea. Tăria și siguranța adevăratului creștin în fața celei mai crâncene opoziții sau persecuții este una din căile lui Dumnezeu de a ni Se descoperi. Ea servește ca o garanție a deplinei mântuirii pe care a oferit-o El.

Aceasta de la Dumnezeu. Adică „dovada” nimicirii protivnicilor și a mântuirii celor credincioși vine de la Dumnezeu.

Filipeni 1:29

29. Cu privire la Hristos. Expresia aceasta ar trebui legată direct de verbul „să pătimiți”. Creștinul nu suferă din cauza lui, ci ca reprezentant al Domnului său. Ocară de care a avut parte Isus cade acum asupra creștinului; dar este tot atât de sigur că într-o zi va fi și el părtaș la slava lui Hristos (Romani 8,17).

Vi s-a dat. Gr. *charizomai*, „a da din cu mână largă”, „a acorda un privilegiu” (vezi comentariul de la Luca 7,21). Religia creștină a sfințit suferința, ea fiind îndurată de dragul neprihănirii (vezi comentariul de la Matei 5,10–12). Aici Pavel consideră că a suferi pentru Hristos este un dar generos, iar creștinul poate fi mândru că îl primește (vezi comentariul de la Filipeni 3,10; 2 Timotei 2,11.12; DA 225). Suferința, care adesea pare să-i fie sortită creștinului, e folosită de Dumnezeu pentru a-i desăvârși caracterul și a-l pregăti pe credincios pentru slava viitoare (vezi comentariul de la Romani 8,17).

Credeți. Sau „să aveți credință”. În ce privește importanța credinței pentru experiența creștină, vezi comentariul de la Romani 4,3; compară cu Ioan 3,16.

Pătimiți. [„Suferiți”, KJV]. Creștinii credincioși, începând din timpurile apostolice, au suferit cu bucurie pentru Domnul (Faptele Apostolilor 5,41; 1 Petru 3,14; 4,12–14). Cei care vor da piept cu încercările zilelor din urmă trebuie să aibă același simț al valorilor adevărate. Indiferent de cât de aspre au fost încercările lui Petru și ale tovarășilor săi, ele sunt doar o slabă oglindire a încercărilor din timpul sfârșitului. Numai cel pe deplin convins că a suferi pentru Hristos este cea mai mare onoare și cea mai de preț binecuvântare, va rămâne statornic atunci când se va dezlănțui furia neîmpiedicată a lui Satana.

Filipeni 1:30

30. Duceți. Filipenii aveau deja parte de suferință.

Luptă. Gr. *agon*, „luptă”, adesea folosit pentru luptele atletice sau de gladiatori (vezi 1 Timotei 6,12; 2 Timotei 4,7; Evrei 12,1), iar aici se referă la lupta cu dușmanul. Filipenii sufereau persecuții asemănătoare cu cele care se abătuseră asupra lui Pavel.

La data primei sale vizite la Filipi, apostolul fusese bătut și închis (vezi Faptele Apostolilor 16,22.23). Incidentul acesta fusese atât de adânc imprimat în mintea sa încât l-a menționat când atunci în scrisoarea sa către tesaloniceni (1 Tesaloniceni 2,2). Prietenii săi filipeni de asemenea trebuie să-și fi amintit despre felul în care suferise Pavel în cetatea lor. În plus, ei știau despre mare parte din suferința de care Pavel avea parte în acel moment, la Roma, iar în curând Epafrodit avea să le povestească mai multe. Apostolul le arată că lupta lor era foarte asemănătoare cu a sa, iar el o dusese cu succes. Și ei puteau să rabde, prin puterea lui Hristos, ceea ce îndurase el.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1 MH 167

2–14AA 480

3–5AA 219

3–7MH 167

6 EW 26; SC 64

9–115T 104; 8T 43

10, 11 5T 264

11 ML 153

12 AA 463; GC 219

13, 14 AA 464

5, 16 MB 34

18 MB 34, 35

20, 21DA 549

21 AA 128

27–29EW 26; 8T 43; 9T 274

29 DA 225; MH 478

29, 30 AA 219

Filipeni 2:1

1. Deci, dacă este. Gândirea lui Pavel nu este în acord cu subîmpărțirea pe capitole. El continuă tema începută în cap. 1, mai ales în v. 27, unde face apel la cetățenia creștină a credincioșilor. Acum el dezvoltă acest subiect și se concentrează asupra creșterii în unirea și smerenia creștină. Făcând așa, apostolul dezvăluie ce e în sufletul său, dând la iveală intensitatea grijii sale pentru filipeni, profunzimea cu care înțelege natura și sacrificiul lui Hristos, standardele înalte pe care le cere de la copiii săi spirituali, părerea bună pe care o are cu privire la tovarășii săi misionari și interesul său profund pentru Evanghelie. Având analiza de mai sus ca un ghid, capitolul acesta merită o abordare atentă, fiind o unitate.

Deși credincioșii din Filipi aducea bucurie inimii apostolului (vezi comentariul de la cap. 1,3.4), se pare că unitatea lor era în primejdie și că în rândurile lor se furișase disensiunea, iar Pavel, fiind destul de îngrijorat cu privire la primejdia în care se aflau, consacră o mare parte din scrisoarea sa îndemnului de a se lupta pentru unire deplină (vezi cap. 1,15–18.27; 2,2–4.14; 3,2; 4,2). Starea lor spirituală poate fi dedusă din faptul că el nu-și bazează apelul pe loialitatea lor față de el, ca părinte spiritual, ci pe iubirea lor pentru Hristos, ca Mântuitor al lor.

Faptul că în acest verset apare de patru ori conjuncția „dacă” nu implică vreo îndoială cu privire la veridicitatea celor spuse de Pavel. Versiunea greacă arată că el susține că aceste declarații sunt adevărate.

Îndemnare. [„Consolare”, KJV; „Îndemn”, traducerea Nițulescu; G. Galaction]. Gr. paraklesis, „îndemnare”, „încurajare”, „mângâiere” (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 9,31; Romani 12,8; 15,4). Cuvântul „încurajare” pare cel mai potrivit în acest context.

În Hristos. Temeiul apelului făcut de apostol era experiența pe care o aveau filipenii cu Hristos, rezultatul observării și imitării vieții Sale (compară cu 1 Corinteni 12,12.27; Efeseni 4,15.16).

Mângâiere. Gr. paramuthion, un sinonim al lui paraklesis (vezi mai sus, la „îndemnare”).

În dragoste. Poate că Pavel vorbește despre faptul că iubirea pentru Hristos trebuie să ofere încurajare minții.

Legătură. Gr. koinonia (vezi comentariul de la cap. 1,5), aici, „parteneriat”.

A Duhului. Cuvintele „legătură a Duhului” sunt paralele cu „îndemnarea în Hristos”, și apelează la faptul că filipenii se obișnuiseră să se supună față de conducerea Duhului Sfânt.

Milostivire. [„Inimă”, traducerea Nițulescu]. Gr. splagchna (vezi comentariul de la cap. 1,8).

Îndurare. Gr. oiktirmoi, „compasiune”. Folosind pluralul (KJV), poate că Pavel vrea să atragă atenția asupra gesturilor de compasiune, care dovedesc prezența adevăratei iubiri.

Filipeni 2:2

2. Faceți-mi bucuria deplină. Adică faceți deplină sau completă bucuria mea. Apostolul are deja bucurie în inimă (cap. 1,4) și mai trebuie doar ca aceasta să fie deplină sau completă (compară cu Ioan 3,29; 15,11; 17,13). Ascultând de îndemnul său și manifestând virtuțile la care îi îndeamnă el, filipenii pot să îi facă bucuria deplină.

Aveți o simțire. [„Fiți cu același gând”, KJV; „Gândiți la fel”, traducerea lui G. Galaction]. Sau „aveți același gând” (vezi comentariul de la cap. 1,7). Această atitudine este definită în următoarele două părți ale versetului.

O dragoste. [„Aceeși dragoste”, KJV; traducerea Nițulescu, traducerea G. Galaction]. Iubirea reciprocă are ca rezultat același fel de a gândi și deci acțiuni unite (compară cu Ioan 13,35; Coloseni 1,4; 1 Tesaloniceni 3,12; 2 Tesaloniceni 1,3).

Un suflet. [„Aceeși părere”, KJV; „Într-un cuget”, traducerea Nițulescu]. Gr. sumpsuchoi, „armonios”, „pașnic”, „unit”, derivat de la sun, „cu”, „împreună cu” și psuche, „suflet”.

Un gând. [„O părere”, KJV; „Gândind aceeași”, traducerea Nițulescu; „Aceeși cugetare”, G. Galaction]. Literal, „gândind același lucru”. Copiii lui Dumnezeu trebuie să demonstreze că cei care sunt în deplină armonie cu Dumnezeu pot trăi în deplină armonie și unul cu altul. Puține lucruri contrazic mai mult mărturisirea de credință decât incapacitatea de a trăi și a lucra în armonie cu ceilalți. Când Îl primim pe Hristos devenim membrii ai trupului Său. Pentru cele mai bune rezultate, trupul trebuie să funcționeze ca un tot (vezi comentariul de la 1 Corinteni 12:12–27). Lucrarea lui Dumnezeu va prospera doar dacă poporul lui Dumnezeu va lucra în unire (vezi TM 489; 1T 113,114; 8T 183, 239–243).

Filipeni 2:3

3. Ceartă. [„Zavistii” traducerea Nițulescu]. Gr. eritheia, „egoism”, „ambitie egoistă”, „spirit partizan”, „spirit de dezbinare”.

Slavă deșartă. Gr. kenodoxia, „mândrie zadarnică”, „părere prea bună despre sine”, „îngâmfare”, de la kenos, „gol” și doxa, „părere”. Nici un lucru bun și durabil nu poate fi realizat într-un spirit asemănător celui descris de Pavel aici. Nu trebuie să avem planuri sau ținte motivate de ambiție egoistă sau de dorința de a-i întrece pe alții. Dacă izvorăște dintr-un asemenea motiv, nici un lucru, chiar bun în sine, nu poate fi plăcut lui Dumnezeu.

Smerenie. [„Părere umilă”, KJV]. Gr. tapeinophrosune, „umilință”, „modestie” de la tapeinos, „umil”, „smerit” și phroneo, „a gândi”, deci a avea o părere modestă despre sine. Tapeinophrosune este folosit într-un sens peiorativ de scriitorii seculari, iar în Coloseni 2,18.23 Pavel îl folosește în sensul de umilință rău direcționată. Dar în Faptele Apostolilor 20,19; Efeseni 4,2; Coloseni 3,12 cuvântul are un înțeles specific creștin, de „smerenie a minții”. Creștinismul a ridicat smerenia la o nouă poziție, ca una din cele mai atrăgătoare trăsături de caracter. Cel care este cu adevărat umil nu-și dă seama de umilința sa. El doar se autoevaluează corect față de Dumnezeu și planul de mântuire.

Să privească. [„Să prețuiască”, KJV]. Gr. hegeomai, „a considera”, „a aprecia”, implicând cântărirea faptelor.

Pe altul. Mai de grabă „pe alții”.

Mai presus. [„Mai bun”, KJV; „Mai de cinste”, traducerea G. Galaction]. Literal, „fiind mai presus”, „excelând”. Vezi comentariul de la Romani 12,10. Umilința își îndreaptă privirea către calitățile celuilalt și-l judecă din această perspectivă. Omul cu adevărat umil își recunoaște propriile defecte și își dă seama că pe ale celorlalți nu are cum să le vadă tot atât de clar. E natural pentru cei care au o imagine corectă a propriilor defecte să speră că ceilalți nu sunt în aceeași situație și că au inimi mai curate decât ale lor. Asta îi face să considere că alții merită mai mult respect decât ei înșiși. Un om cu adevărat evlavios va fi întotdeauna smerit și va dori ca ceilalți să fie preferați în slujbă și în onoare. Asta nu-l va face orb față de defectele altora, când acestea ies la iveală, dar va fi modest și umil. Acest standard creștin mustră dorința puternică pentru poziții înalte și îl ajută pe om să fie mulțumit oriunde providența lui Dumnezeu îl așează (vezi comentariul de la Filipeni 4,11.12).

Filipeni 2:4

4. Să se uite. Gr. skopeo, „a privi atent” (vezi comentariul de la Romani 16,17).

Foloasele lui. Pavel îi îndeamnă pe creștini să nu fie egoiști și să nu lase ca atenția să le fie cu totul absorbită de propriile interese sau de interesele familiilor lor. El îi îndeamnă să dea pe față grijă pentru fericirea întregii biserici și lepădare de sine pentru binele altora. Nimeni nu are libertatea de a trăi doar pentru sine sau de a trece cu vederea nevoile altora.

Ci și. Folosind aceste cuvinte Pavel arată că el se așteaptă ca cei credincioși să dea atenția cuvenită propriilor interese, dar și nevoilor altora.

Foloasele altora. Asta nu înseamnă amestecul necuvenit în treburile altora, așa cum fac persoanele care își bagă nasul în toate (vezi 2 Tesaloniceni 3,11; 1 Timotei 5,13; 1 Petru 4,15), ci înseamnă că nu trebuie trecut cu vederea binele altora. Sfatul lui Pavel e menit să înlăture egoismul și să producă interes pentru fericirea semenilor.

Creștinii au o mare răspundere pentru binele spiritual al altora. Dacă un om e orb spiritual și nu vrea să vină la Domnul, încercarea de a-l conduce la Mântuitorul nu înseamnă a te amesteca în treburile altora, așa cum nu înseamnă acest lucru a-l avertiza pe un om, într-o noapte întunecoasă, de o prăpastie primejdioasă din fața lui sau a-l trezi pe cineva care doarme pentru a-i spune că îi arde casa. Dacă omul respectiv nu-și dă seama de revenirea apropiată a Mântuitorului, nu înseamnă amestec necuvenit în treburile altuia să-i vorbești despre acest eveniment care urmează să aibă loc în curând. A-i spune despre un cer plin de slavă este la fel ca a-i spune că pe proprietatea lui se află o mină de aur. De fapt aceste lucruri sunt chiar în interesul său, și e de datoria unui prieten să-i vorbească despre ele sau să i le reamintească. Lumea depinde de biserică în ce privește informațiile despre viața veșnică, iar oricine Îl iubește pe Hristos îi va iubi pe semenii săi îndeajuns pentru a le aduce lumină, a-i conduce la Mântuitorul și a-i ajuta în pregătirea pentru apropiata Sa venire.

Filipeni 2:5

5. Să aveți în voi gândul acesta. [„Acesta să fie gândul din voi”, KJV]. Literal, „acesta să fie gândul”, dar însemnând „să aveți gândul acesta”. În v. 1–4 apostolul a prezentat nevoia de unitate și de smerenie; acum el arată cum poate fi îndeplinită acea nevoie.

În voi. Sau „printre voi”.

Hristos Isus. În ce privește însemnătatea acestui titlu, vezi comentariul de la Matei 1,1. Ordinea obișnuită a numelui este „Isus Hristos”, dar Pavel folosește adesea ordinea de aici, mai ales în această epistolă (cap. 3,3.8.12.14; 4,7.19.21). Făcând așa poate vrea să accentueze elementul divin (Hristos) înaintea elementului uman (Isus) al naturii divino-umane a Mântuitorului. Pentru apostol, toată viața spirituală se concentrează în Hristos, iar când dorește să dea lecții de iubire și umilință, nu poate găsi o metodă mai bună decât să prezinte în formă schematică istoria vieții și a lucrării Domnului său, ca exemplificare supremă a

virtuților pe care dorește ca filipenii să le aibă. În cuvintele sublime care urmează (cap. 2,6–8), Pavel nu se ocupă în mod conștient de teologie, în sensul ei academic; ci folosește cunoștințele sale inspirate și personale cu privire la lucrarea răscumpărătoare a lui Hristos pentru a ilustra învățătura pe care o dă și pentru a-i stimula pe credincioși să-L imite pe Mântuitorul. Hristos a părăsit o slavă ce nu poate fi descrisă în cuvinte, a luat asupra Sa chipul umil al naturii umane și a săvârșit cea mai grea misiune pentru ca oamenii să poată fi salvați. Creștinii trebuie să trăiască după marea Sa exemplu.

Filipeni 2:6

6. Avea. [„Era (după chipul lui Dumnezeu)”, KJV]. Gr. huparcho, care adesea are înțelesul simplu, de „a fi” (Luca 9,48; 16,14; Romani 4,19; 1 Corinteni 7,26; etc.). La început huparcho a însemnat „a începe”, „a face un început”, dar mai târziu a căpătat sensul special, de „a exista” fără a implica în mod necesar un început (compară cu Faptele Apostolilor 16,20; 17,28; Galateni 2,14). Vezi Vol. V, pp. 896, 897, 917.

Chipul. Gr. morphe, aici denotând toate caracteristicile și atributele esențiale ale lui Dumnezeu. În sensul acesta, morphe reprezintă felul în care s-au manifestat calitățile și caracteristicile veșnice ale lui Dumnezeu. Indiferent de forma pe care a luat-o această manifestare, ea îi aparținea lui Hristos, care era astfel una cu Dumnezeu. Asta îl așază pe Hristos la egalitate cu Tatăl și mai presus de oricare altă putere. Pavel subliniază acest lucru pentru a zugrăvi și mai viu amploarea umilirii de bunăvoie a lui Hristos.

Gândul. Gr. hegeomai (vezi comentariul de la v. 3). Apostolul s-a ocupat de statutul lui Hristos – egalitatea cu Dumnezeu –, acum se ocupă de gândul lui Hristos, pentru a-i face în stare pe filipeni să aibă și ei gândul Său. Raționamentul lui Pavel este bine încheiat. Într-o singură frază arată că Hristos, deși conștient de egalitatea Sa cu Dumnezeu, a decis să renunțe la slava acelei stări înalte pentru a aduce la îndeplinire planul Său plin de milă, de a salva omenirea pierdută.

Lucru de apucat. [„Jaf”, KJV; „Răpire”, traducerea Nițulescu; „Pradă”, traducerea G. Galaction]. Gr. harpagmos, „apucare”, „jefuire”, „un lucru luat”, „ceva de apucat”, „un premiu”. Harpagmos vine de la harpazo, „a apuca”, „a pretinde pentru sine cu râvnă”, „a lua prin forță”. Contextul favorizează exprimarea „ceva de apucat”.

Să fie deopotrivă. [„Să fie egal”, KJV; „Egalitatea”, traducerea G. Galaction]. Adică a continua să existe în egalitate cu Dumnezeu. Expresia stabilește precis poziția lui Hristos în legătură cu Dumnezeu. Fiul este așezat alături de Tatăl, la egalitate cu El, în nici un fel inferior (vezi Vol. V, pp. 896–898, 917; vezi comentariul de la Coloseni 2,9). Dar Pavel amintește despre această poziție numai pentru a scoate în evidență bunăvoința lui Hristos, manifestată în renunțarea la statutul Său în interesul mântuirii omului.

Filipeni 2:7

7. S-a dezbrăcat pe Sine Însuși. [„S-a făcut fără reputație”, KJV; „S-a golit pe Sine”, G. Galaction]. Literal, „S-a golit pe Sine”. Golirea aceasta a fost voluntară (vezi comentariul de la Ioan 10,17.18). Era cu neputință ca Hristos să păstreze toate semnele divinității și totuși să se întrupeze. Cum a avut loc această golire este arătat în detaliu în restul v. 7 și în v. 8. Vezi Vol. V, p. 918.

A luat. Literal, „luând”, „luase”. Din textul grecesc reiese că propozițiile următoare sunt o definiție a propoziției „S-a dezbrăcat pe Sine Însuși”.

Chip de rob. Pavel pune în contrast „chipul lui Dumnezeu” cu „chip de rob” și accentuează diferența imensă dintre cele două poziții. Același cuvânt (morphe) este folosit pentru cuvântul „chip” din sintagma „chipul lui Dumnezeu” („forma lui Dumnezeu”, KJV) (v. 6). Cuvântul grecesc pentru „rob” (doulos) este același din Romani 1,1; astfel, apostolul declară că Hristos S-a golit pe Sine și s-a îmbrăcat cu atributele esențiale ale unui sclav. Așa cum caracteristica principală a unui sclav este a asculta fără să mai pună întrebări, tot așa ca om, Fiul a dat ascultare Tatălui (vezi comentariul de la Evrei 5,8). El nu și-a însușit o suveranitate dumnezeiască, ci slujirea, care a devenit pasiunea vieții Sale (Matei 20,28). Întreaga Sa viață a fost subordonată voinței Tatălui, așa cum ar trebui să fie și viața noastră, a fiecăruia. Astfel, viața lui Hristos a devenit pur și simplu împlinirea voinței lui Dumnezeu (MB 14, 15; DA 208). Cum s-au putut realiza toate acestea este dincolo de puterea de înțelegere a omului; face parte din marea „taină a evlaviei” (vezi 1 Timotei 3,16). Dar putem vedea lămurit cât de mic este orice sacrificiu din partea noastră în comparație cu

sacrificiul Aceluia pe care mărturisim că-L urmăm. Se cuvine ca noi, care suntem infinit inferiori lui Hristos, să ținem atât de mult la slaba noastră reputație încât să credem că e dificil sau imposibil să ne supunem voința lui Dumnezeu? Când devenim părtași ai spiritului lui Hristos, când El locuiește în noi, iar noi trăim viața Fiului lui Dumnezeu, vom împlini îndemnul pe care îl dă Pavel în primele versete ale acestui capitol. Atunci vom fi ca Hristos.

Făcându-se. Mai bine „devenind”, în contrast cu „având chipul lui Dumnezeu” (v. 6, KJV).

Asemenea. „A trebuit să Se asemene fraților Săi în toate lucrurile” (Evrei 2,17). El a fost om deplin, dar în același timp Dumnezeu. Când priveau la Fiul întrupat, oamenii vedeau pe Cineva asemenea lor (vezi Vol. V, pp. 901, 902, 917, 918).

Credința noastră în divinitatea lui Hristos nu trebuie să slăbească nicidecum credința în umanitatea Sa deplină. Dacă Hristos nu ar fi fost om absolut, dacă divinitatea Sa ar fi influențat în cea mai mică măsură natura Lui umană, atunci El nu ar mai fi un exemplu și un adevărat înlocuitor.

Oamenilor. E folosită forma de plural poate pentru a accentua faptul că Isus avea să reprezinte întreg neamul omenesc, nu o singură persoană.

Filipeni 2:8

8. Înfațișare. [„Formă”, KJV]. Gr. schema, care scoate în evidență forma exterioară. După toate aparențele exterioare, Hristos era om, și așa a fost considerat de cei cu care a trăit pe pământ (compară cu Isaia 53,2,3; Matei 13,55).

A fost găsit. Adică oamenii L-au descoperit în înfațișarea Sa umană.

Ca un om. Aceste cuvinte sunt menite să arate că Isus din Nazaret era mai mult decât părea a fi. El semăna cu un om, avea trup de om, dar era mai mult decât atât: era și Dumnezeu, și om.

S-a smerit. Gr. tapeinoo, „a se coborî”, „a se umili”, înrudit cu tapeinophrosune (vezi comentariul de la v. 3). Nu este același lucru cu „S-a dezbrăcat pe Sine Însuși” (v. 7), ci e o parte din acea dezbrăcare (golire, KJV), una din căile prin care s-a manifestat ea. Forma supremă a acestei smeriri voluntare ne este arătată în restul versetului.

S-a făcut. Mai bine „făcându-se”, arătând că actul suprem de smerire îl reprezintă supunerea voluntară la moarte a lui Hristos.

Ascultător. Adică ascultător față de Dumnezeu. Vezi comentariul de la Romani 5,18.19; Evrei 5,8.

Până la moarte. Ascultarea lui Isus a mers până acolo încât și-a dat viața. A fost într-adevăr o umilire pentru Dumnezeu să devină om; și apoi, fiind om, să moară de o moarte rușinoasă, pe cruce. După cum Isaac s-a supus tatălui său de bunăvoie atunci când i s-a spus că el era jertfa de adus pe altar, tot așa Hristos, care ar fi putut să refuze crucea, S-a supus de bunăvoie să moară pentru oamenii păcătoși.

Ascultarea lui Hristos a fost așa cum ar trebui să fie și a noastră. El a dat dovadă de această ascultare „în firea pământescă” (Romani 8,3). El era om, având, ca și noi, aceeași dorință de a-Și păstra viața. A fost ispitit de Satana, dar l-a biruit pe diavol prin puterea Duhului Sfânt, la fel cum putem face și noi. El n-a folosit în favoarea Sa nici o putere pe care noi n-o putem folosi. Vezi comentariul de la Evrei 4,15; vezi DA 119, 729, 734.

Moarte de cruce. Accentul nu este pus doar pe faptul că Hristos a murit, ci în special pe felul morții. Era o moarte care presupunea ocară mare, ca și suferință cumplită. Răstignirea pe cruce era rezervată sclavilor, păgânilor (exceptând romanii) și criminalilor de rând. Era o moarte asupra căreia în legea lui Moise se rostise un blestem (Deuteronom 21,23; Galateni 3,13) și chiar și neamurile o considerau cea mai josnică și cea mai crudă dintre toate pedepsele. Mesajul despre Hristos răstignit era o piatră de poticnire pentru iudei și o nebunie pentru greci (1 Corinteni 1,23).

Poate că Pavel se gândea la contrastul dintre propria sa poziție și cea a lui Isus. Apostolul era închis, dar legea nu permitea ca el să sufere rușinea de a muri pe cruce, deoarece un cetățean roman nu putea fi torturat (vezi Cicero, *Against Verres*, i. 5. 13), și nici filipenii, ca cetățeni ai unei colonii romane, nu puteau fi. Crucea, elementul cel mai de jos al umilirii lui Hristos, avea să producă un efect profund asupra cititorilor acestei epistole și să-i impresioneze prin forța exemplului pe care îl lăsase Mântuitorul. Pavel știa bine că dacă cei cărora le scria înțelegeau sensul sacrificiului uimitor făcut pentru ei, în viața lor n-ar fi fost loc pentru egoism (compară cu AA 332, 333).

Filipeni 2:9

9. De aceea. Sau „din care cauză”, „ca o consecință a acestui lucru”. Hristos nu a primit o răsplată pentru umilința Sa, ci în legea divină înălțarea vine în mod natural după smerire (Matei 23,12; Luca 14,11.18.14). Experiența lui Hristos demonstrează adevărul cuvintelor Sale.

Și Dumnezeu. Pentru a-i provoca pe cititori la smerenie, Pavel s-a concentrat asupra rolului lui Hristos în mântuire. Acum apostolul Îl introduce în discuție pe Tatăl.

L-a înălțat nespun de mult. Gr. *huperupsoo*, „a înălța la cel mai înalt rang și la cea mai înaltă putere”, de la *huper*, „peste”, „mai sus”, sau „dincolo”, și *hupsoo*, „a ridica la înălțime”, „a exalta”. Datorită dezbrăcării de Sine a lui Hristos (v. 7), Dumnezeu a putut să-L înalțe la o poziție și mai glorioasă decât cea de se bucurase înainte de întrupare. Înainte Fiul avea parte de slavă deplină, dar umilirea Sa de bunăvoie a adăugat la slava pe care o avusese la Tatăl înainte de a fi lumea (Ioan 17,5). Ca Dumnezeu—om El a trăit o viață desăvârșită, l-a învins pe dușman și a câștigat biruința pentru omenire. Astfel de biruințe I-au adăugat cu siguranță o măsură infinită de slavă Fiului lui Dumnezeu. Pavel folosește timpul trecut al verbului pentru a arăta că înălțarea lui Hristos de către Tatăl avusese deja loc. Lucrul acesta s-a petrecut în sensul cel mai deplin atunci când Mântuitorul S-a înălțat fizic de pe pământ, întorcându-se în curțile cerești și primind adorarea care I se cuvenea (compară cu DA 834). Vezi Vol. V, p. 919.

I-a dat. Gr. *charizomai* (vezi comentariul de la cap 1,29). Tatăl, în calitatea Sa de Domnitor Suprem, are dreptul să-I acorde onoare Fiului, care împlinise atât de credincios planurile făcute împreună.

Numele. [„Un nume”, KJV]. Dovezile textuale favorizează articularea hotărâtă a acestui substantiv, deci „numele”. Nu s-a ajuns la un consens în ce privește identitatea acestui „nume”. Unii cred că el se referă la „demnitate” sau „slavă”, nu la un anumit titlu, susținându-și părerea prin texte din Vechiul Testament care se referă la preamărirea numelui lui Dumnezeu (Psalmi 29,2; 34,3; 54,6; etc.). Alții cred că prin cuvântul „numele” Pavel are în vedere înțelesul ebraic, referindu-se la numele inefabil pe care iudeii evlavioși nu-l pronunțau, *Yahweh* (vezi Vol. I, pp. 170–173), cunoscut în LXX și în Noul Testament drept *Kurios*, „Domn”, și introdus de Pavel în Filipeni 2,11. Alții, pe temeiul v. 10, consideră că este vorba de numele „Isus”, crezând că acest nume omenesc preaiubit (vezi comentariul de la Matei 1,1) a căpătat o onoare și o însemnătate de neimaginat înainte de înălțarea la cer. Alți comentatori cred că „numele” este o referire la combinația divino-umană dată de titlul „Isus Hristos” și folosită de apostol în Filipeni 2,11 (vezi comentariul de la Matei 1,1). Este imposibil să avem vreo certitudine dogmatică cu privire la identitatea acestui „nume”.

Mai presus de orice nume. Vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 4,12; Efeseni 1,21; Evrei 1,3.4. Nu există un titlu sau o poziție mai înaltă. Hristos este recunoscut ca Domn a toate (compară cu Apocalipsa 17,14; 19,16).

Filipeni 2:10

10. În Numele. [„La Numele”, KJV; „Întru Numele”, traducerea lui G. Galaction]. Sau „în numele” (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 3,16).

Lui Isus. Poate se referă la numele despre care este vorba în v. 9.

Orice genunchi. Pavel folosește aici ideile din Isaia 45:23 și le aplică la faptul că în cele din urmă toți oamenii I se vor închina Mântuitorului (vezi comentariul de la Romani 14,11). Aceste cuvinte încă nu s-au împlinit, dar constituie o asigurare că va veni timpul când fiecare făptură va recunoaște stăpânirea lui Hristos (compară cu Apocalipsa 5,11–14). Lucrul acesta poate avea loc numai atunci când se va fi sfârșit

marea luptă, când toți, inclusiv Satana și cei care îl urmează, se vor pleca la picioarele lui Isus și vor recunoaște că drepte și adevărate sunt căile lui Dumnezeu (GC 666–670).

Al celor din ceruri. Sau „al ființelor cerești” (vezi mai jos).

De pe pământ. Sau „al persoanelor de pe pământ”. Aceste cuvinte, cât și cele precedente, „al celor din cer”, se pot referi fie la toate lucrurile create, fie la toate ființele inteligente din cer și de pe pământ. În favoarea primei variante a fost prezentată descrierea de către Pavel a creațiunii, la Romani 8,19–22. De asemenea se face referire la pasajele din Vechiul Testament în care toată natura e reprezentată ca aducându-I laudă lui Dumnezeu (Psalmi 65,13; 148). În favoarea celei de a doua variante este faptul că Pavel folosește cuvintele „genunchi” și „limbă” (cap. 2,10.11), care, dacă nu sunt luate figurat, se referă la ființele însuflețite. Vezi comentariul de la Apocalipsa 5,13

De supt pământ. Seria „din ceruri”, „de pe pământ” și „de sub pământ” e bazată pe o expresie ebraică denotând întreaga creațiune (vezi comentariul de la Exod 20,4) Cuvintele „de sub pământ” pot face referire la tărâmul figurat al celor morți (vezi comentariul de la Isaia 14,9.10.15.16).

Filipeni 2:11

11. Să mărturisească. Gr. exomologeō, „a mărturisi pe față” (Apocalipsa 3,5), „a mărturisi din inimă” (Matei 3,6) sau „a lăuda” (Matei 11,25). Se pare că cel dintâi sens este potrivit aici, dar și celelalte sunt cuprinse în mărturisirea finală a suveranității lui Hristos.

Spre slava lui Dumnezeu. Gramatical vorbind, aceste cuvinte determină verbul „să mărturisească”, adică mărturisirea universală că Isus Hristos este Domn va aduce slavă lui Dumnezeu. Dar putem vedea în aceste cuvinte o referire la dorința mistuitoare a întregii vieți a Mântuitorului. El a trăit spre slava lui Dumnezeu, ca toată creațiunea să poată da Tatălui cinstea cuvenită Numelui Său (vezi comentariul de la Ioan 12,28; 13,31; 17,1; 1 Corinteni 15,24.28). Urmașii Lui ar trebui să trăiască pentru același scop. Versetul acesta este apogeul scurtei prezentări a lui Pavel despre principiul umilinței și al înălțării. Mai întâi (v. 1–4) el îi îndeamnă pe filipeni să nu dea dovadă de înălțare de sine sau ceartă. Apoi (v. 5–8) Îl prezintă pe Hristos ca model de smerenie. În cele din urmă (v. 9–11), el arată că Cel Smerit a fost înălțat la o slavă mai mare decât cea pe care o părăsise la întrupare. Intenția apostolului este ca cititorii să afle că Dumnezeu poate să-i înalțe numai pe cei care I-au servit cu smerenie aici, pe pământ. Deoarece servul nu e mai mare decât Stăpânul său (Ioan 13,16), slujirea noastră trebuie îndeplinită într-un spirit asemănător cu al lui Hristos.

Isus Hristos este Domnul. Apostolul folosește din nou acest nume dublu, care sugerează natura umană și divină a Mântuitorului, și declară că Acela care a părăsit cerul pentru a lua chip de rob va fi în cele din urmă declarat Domn. În ce privește alte declarații ale Noului Testament cu privire la Isus Hristos ca Domn, vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 2,36; Romani 10,9; 1 Corinteni 8,6; 12,3. O înțelegere clară a faptului că Hristos este Domnul va mări încrederea creștinului.

Filipeni 2:12

12. Astfel dar. [„Din acest motiv”, KJV]. Sau „astfel dar”, „așadar”. Versetele 12–16 sunt strâns legate de versetele 5–11. Din exemplul lui Hristos apostolul trage și alte învățături în afară de cea a umilinței.

Prea iubiților. [„Iubiții mei”, KJV; traducerea Nițulescu; traducerea G. Galaction]. Aceste cuvinte afectuoase nu sunt o lingușire din partea lui Pavel. Iubirea sa adevărată pentru convertiții lui strălucește în epistolele sale (compară cu Romani 12,19; 1 Corinteni 4,14; etc.)

Ați fost ascultători. [„Ați ascultat”, KJV; traducerea Nițulescu; G. Galaction]. Aceste cuvinte fac legătura cu v. 5–11. Una din aspectele smereniei lui Hristos a fost ascultarea (v. 8). Filipenii fuseseră ascultători în trecut, dar Pavel dorește ca ei să manifeste mai mult din spiritul Domnului lor, și are încredere că exemplul lui Hristos îi va încuraja la o ascultare și mai credincioasă.

Duceți până la capăt. [„Lucrați”, KJV; „Desăvârșiți”, traducerea Nițulescu; traducerea G. Galaction]. Gr. kategazomai (vezi comentariul de la Romani 5,3), folosit aici în sensul de „a duce la desăvârșire”. Nu

este vorba de mântuirea prin fapte. Suntem mântuiți prin har, prin credință (vezi comentariul de la Romani 3,20–22.24.28; Efeseni 2,8). Dar harul acesta ne conduce la fapte bune (vezi comentariul de la Romani 6,11–16). Așadar asemenea fapte sunt roada harului care a săvârșit mântuirea (Romani 6,18; compară cu 2 Corinteni 6,1). Mulți sunt atrași de creștinism, dar nu sunt dispuși să împlinescă condițiile prin care pot primi răsplata creștină. Dacă ar fi putut obține mântuirea fără vreun efort din partea lor, ar fi mai mult decât fericiți să primească tot ceea ce le-ar putea oferi Domnul. Dar Scriptura ne învață că fiecare trebuie să conlucreze cu voința și puterea lui Dumnezeu. Omul trebuie să se nevoiască să intre (Luca 13,24), să se dezbrace „de omul cel vechi” (Coloseni 3,9), să dea „la o parte orice piedică”, să alerge „cu stăruință” (Evrei 12:1), să se împotrivescă Diavolului (Iacov 4,7) și să rabde „până la sfârșit” (Matei 24,13). Nu suntem mântuiți prin fapte, dar trebuie să lucrăm la salvarea noastră. Ea este doar rezultatul mijlocirii lui Hristos, dar poate fi împlinită numai prin conlucrarea credinciosului. În timp ce nu putem fi pe deplin conștienți de totala noastră dependență de meritele, lucrarea și puterea lui Hristos, trebuie să ne dăm seama și de obligația personală de a trăi zilnic, prin harul lui Dumnezeu, o viață consecventă cu principiile Cerului (vezi AA 482). Vezi comentariul de la Romani 3,31.

Mântuirea voastră. Pavel nu era de față pentru a-i ajuta personal pe credincioșii filipeni; ei trebuiau să se îngrijească singuri de nevoile lor spirituale. Mântuirea este o problemă individuală. Nici chiar un prieten, un pastor și nici chiar apostolul nu o pot săvârși pentru altul. „Și de ar fi în mijlocul ei [țării] Noe, Daniel și Iov [...] n-ar scăpa nici fii, nici fiice, ci numai ei și-ar mântui sufletul prin neprihănirea lor.” (Ezechiel 14,20).

Cu frică și cu tremur. Compară cu 1 Corinteni 2,3; 2 Corinteni 7,15; Efeseni 6,5. Pavel nu se referă la o groază ca cea a unui sclav, ci la o sănătoasă neîncredere în sine. Creștinul ar trebuie să se teamă ca nu cumva voia lui să nu fie continuu predată lui Hristos sau ca nu cumva trăsăturile de caracter firești să-i conducă viața. Ar trebui să-i fie frică să nu se încreadă în propria sa tărie, să nu-și retragă viața din mâna lui Hristos sau să încerce să umble singur pe calea credinței (COL 161). O astfel de teamă îl determină să vegheze să nu cadă în ispită (1 Petru 1,17; 5,8), să fie smerit (Romani 11,20) și să fie atent să nu cadă (1 Corinteni 10,12).

Filipeni 2:13

13. Căci. Apostolul se ferește să nu fie cumva înțeles greșit, explicându-le că Dumnezeu are cel mai important rol în mântuirea omului.

Dumnezeu este Acela. Literal, „Dumnezeu este Acela care lucrează”, sau „oferă energie”, evident, cu accentul pe „Dumnezeu”.

Lucrează. Gr. *energeo*, „a da energie”, de obicei sugerând eficiență. Nu este același cuvânt ca cel folosit în v. 12, pentru „duceți până la capăt” (*katergazomai*) (vezi comentariul de acolo). Cuvântul englezesc „energize” (a insufla energie) vine de la grecescul *energeo*. Cuvântul acesta este adesea folosit cu privire la lucrarea lui Dumnezeu în viața creștinului (1 Corinteni 12,6.11; Galateni 2,8; Efeseni 1,11.20). Aici apostolul subliniază faptul că puterea cu care este realizată mântuirea vine de la Dumnezeu și că ea lucrează în noi pentru a-și realiza scopul.

Plăcerea. Gr. *eudokia* (vezi comentariul de la Romani 10,1). Dumnezeu vrea ca omul să fie mântuit, Divinitatea și-a folosit întreaga putere pentru a face posibil lucrul acesta, este „plăcerea Lui Dumnezeu” ca oamenii să fie salvați. Nimeni nu dorește mai cu înfocare mântuirea noastră decât Tatăl.

Și voința și înfăptuirea. [„Atât a voi cât și a face”, KJV; „Să voiți și să lucrați”, traducerea Nițulescu; „Să voiți și ca să săvârșiți”, G. Galaction]. Folosirea cuvântului „și” arată că Dumnezeu ne dă atât îndemnul de a ne hotărî să acceptăm mântuirea cât și puterea de a face eficientă hotărârea luată. Asta nu înseamnă că noi suntem entități complet pasive, la dispoziția lui Dumnezeu, ci că El ne oferă stimulul care trezește dorința noastră de a fi mântuiți, că ne face în stare să luăm decizia de a ajunge la mântuire și că ne oferă puterea pentru a face eficientă această decizie, astfel încât să fim salvați. Așadar mântuirea este prezentată ca o conlucrare între Dumnezeu și om, Dumnezeu punând la îndemână toate puterile necesare omului.

Filipeni 2:14

14. Toate lucrurile. Acum Pavel aplică învățătura dată la aspectele practice ale vieții. Având în vedere dorința lui Dumnezeu ca ei să fie salvați, filipenii își pot permite să aibă încredere și bucurie când se gândesc la mântuirea lor, știind că Dumnezeu le va oferi puterea necesară.

Cârtiri. [„Murmure”, KJV]. Gr. goggusmoi, un cuvânt onomatopeic, sugerând sunetele pe care le scoate un om morocănos (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 6,1). E folosit în LXX cu privire la murmurarea lui Israel în pustie. Se pare că apostolul se gândea la israeliți, deoarece la Filipeni 2,15 citează din cântarea lui Moise (vezi comentariul de la Deuteronom 32,5). Verbul gogguzo, „a murmura” apare frecvent în Noul Testament (Matei 20,11; Luca 5,30; Ioan 6,41.43.61).

Șovăieli. [„Dispute”, KJV]. Gr. dialogismo, (vezi comentariul de la Romani 1,21). Cârtirea duce la dispute. Filipenii sunt îndemnați să nu se plângă de felul cum îi conduce Dumnezeu și nici să nu conteste metodele Sale, deoarece El vrea să-i mântuiască. Ascultarea trebuie să fie din inimă și cu bucurie, altfel nu este de nici un folos. Răbdarea și spiritul mulțumitor al creștinului, atunci are parte de persecuție sau când primește o poruncă de la un superior, arată dispoziția sa de a se supune cu atât mai mult muștrării care vine de la Domnul.

Filipeni 2:15

15. Ca să fiți. [„Ca să puteți fi”, KJV]. Sau „ca să puteți ajunge”, adică vor deveni fără prihană dacă nu cârtesc și nu șovăiesc.

Fără prihană. Adică, fără motiv de a fi muștrat, cu siguranță din partea lui Dumnezeu și posibil și din partea oamenilor.

Curați. [„Nevinovați”, KJV; „Fără răutate”, traducerea Nițulescu; „Fără de răutate”, traducerea G. Galaction]. Gr. akeraioi, (vezi comentariul de la Romani 16,19). Cuvântul acesta descrie starea inimii creștinului, iar expresia „fără prihană” se referă la judecata pe care o pronunță alții asupra creștinului.

Copii. [„Fii”, KJV]. Gr. tekna, „copii”, în contrast cu huioi, cuvântul obișnuit pentru „fii” (vezi comentariul de la Romani 8,14). Acest cuvânt face aluzie la Deuteronom 32,5, unde Moise se referă la copiii lui Israel ca fiind un „neam îndărătnic și stricat”.

Fără vină. [„Ireproșabili”, KJV; „Desăvârșiți”, traducerea Nițulescu; „Neîntinați”, traducerea G. Galaction]. Gr. amemtoi, „fără vină”. Pavel dorește ca ei săi să aibă un nume bun, fiind conștient că reputația lui Dumnezeu în lume depinde în parte de cea a copiilor Săi.

Neam. [„Popor”, KJV]. Gr. genea, „generație”, adică oamenii care trăiesc în aceeași perioadă (vezi comentariul de la Matei 23,36).

Ticălos și stricat. [„Strâmb și stricat”, KJV; „Strâmb și sucit”, traducerea Nițulescu; „Sucit și destrămat”, traducerea G. Galaction]. Vezi comentariul de la Matei 17,17; Faptele Apostolilor 2,40.

Lumini. Gr. phosteres, „luminători”, folosit în LXX pentru corpurile cerești (Genesa 1,14.16). Deși creșterea în credință a filipenilor nu era deplină, viața lor trebuia să lumineze lumea întunecată în care trăiau (vezi comentariul de la Matei 5,14). Cuvintele lui Pavel se aplică și ultimei generații, care va trăi într-un timp când întunericul va fi mai mare decât oricând (COL 4,14). Atunci copiii lui Dumnezeu trebuie să se scoale și să lumineze cu o strălucire deosebită (vezi comentariul de la Isaia 60,1.2).

Filipeni 2:16

16. Ținând sus. Sunt posibile două interpretări ale acestor cuvinte. Conform primei, ele sunt o prelungire a versetului precedent, o metaforă a bisericii, care ține Cuvântul așa cum ține cineva o torță pentru a lumina în întuneric. Când creștinii dovedesc ce a realizat Cuvântul în propriile lor vieți și îl propăvăduiesc lămurit și simplu, atunci ei îl prezintă altora ca un drum al vieții și al luminii.

Viața e lumină. Hristos e viața (vezi Ioan 1,4; 6,48; 14,6) și lumina (vezi Ioan 8,12; 9,5; 12,46), ambele avându-și de fapt sursa în El. Cei ce Îl urmează sunt de asemenea lumină, dar o lumină reflectată (vezi comentariul de la Matei 5,14). Esența Evangheliei este lumină (Efeseni 5,8). Așa cum gândul este

exprimat în cuvinte, tot așa lumina adevărului este manifestată în viață.

Creștinul poate să-i prezinte unui necreștin cuvântul vieții, dar nu-l poate face pe acesta să-l primească. Fiecare trebuie să-l accepte de bunăvoie pentru sine. Nimeni nu se poate împărtăși din cuvânt pentru altul, așa cum nimeni nu poate să mănânce, iar celălalt să primească putere. Cu ajutorul Duhului Sfânt cuvântul poate fi înțeles și primit în viață. Indiferent cine propăvăduiește cuvântul vieții, doar puterea lui Dumnezeu, transmisă prin cuvânt, aduce transformare.

Dar cuvântul grecesc tradus prin „ținând sus” poate avea și sensul de „ținând cu putere”, „ținând strâns”, sens care pare mai potrivit aici. Biserica poate lumina numai dacă ține cu putere cuvântul dătător de viață.

Cuvântul vieții. Această expresie nu mai apare în altă parte în scrierile lui Pavel, dar vezi comentariul de la Ioan 6,68; Faptele Apostolilor 5,20; compară cu 1 Ioan 1,1. Cuvântul vieții este solia Evangheliei. A-L cunoaște pe Tatăl și pe Fiul înseamnă a avea viața veșnică (Ioan 17,3). Ajungem să-I cunoaștem mai întâi prin propăvăduirea Cuvântului (Romani 10,13–17; Ioan 6,63) și în felul acesta să avem parte de acea viață care vine numai prin El. Viața spirituală ia naștere și e susținută prin puterea cuvântului. Oamenii trebuie să trăiască „cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu” (Matei 4,4; DA 390, 391).

În ziua lui Hristos. Exprimarea este specifică acestei epistole. Expresia obișnuită este „ziua Domnului” (vezi cap. 1,6). Pavel era mereu conștient că marele scop al vieții va fi împlinit în ziua revenirii lui Hristos pe acest pământ. El știa că orice bucurie sau laudă care i-ar putea fi acordată acum, din cauza slăbiciunii omenești s-ar putea să nu se dovedească o adevărată bucurie și în ziua aceea. Dacă în ziua lui Hristos se putea lăuda cu rezultatele eforturilor sale, atunci această laudă avea să fie permanentă. Pavel recunoaște acea zi ca ziua când lucrarea fiecărui om va fi examinată (vezi 1 Corinteni 3,12.13; 4,3–5; 2 Corinteni 1,14)

Să mă pot lăuda. [„Să mă pot bucura”, KJV]. Gr. eis kauchema emoi, literal, „ca un motiv de mândrie pentru mine”. În ce privește kauchema, vezi comentariul de la cap. 1,26. Pavel dorea să aibă motive temeinice pentru a se bucura de viața consecventă a prietenilor săi filipeni (vezi comentariul de la 1 Tesaloniceni 2,19.20).

N-am alergat ... în zadar. Verbul acesta duce cu gândul la întrecerile din stadion și ilustrează eforturile intense pe care le-a depus Pavel în activitățile sale evanghelistice (compară cu 1 Corinteni 9,24; Evrei 12,1). „În zadar” înseamnă „fără rost”, „fără rezultat” (compară cu 2 Corinteni 6,1; Galateni 2,2; 1 Tesaloniceni 3,5). Simțul responsabilității pe care îl avea apostolul pentru convertiții lui era puternic. Marea sa dorință era ca ei să rămână credincioși (AA 206, 207). Nu era mulțumit cu faptul că lucrase, ci dorea să vadă că sacrificiul său are roade veșnice.

M-am ostenit. [„Am lucrat”, KJV]. Gr. kopiao, „a depune eforturi obositoare într-o muncă”; de la substantivul kopos, „muncă istovitoare”. Pavel descrie corect efortul său evanghelistic zelos (compară cu 1 Corinteni 15,10; Coloseni 1,29; 1 Tesaloniceni 2,19).

Filipeni 2:17

17. Turnat. [„Oferit”, KJV]. Gr. spondo, „a aduce o libație”, „a turna o jertfă de băutură” (vezi comentariul de la Numeri 15,4–9; 2 Timotei 4,6; vezi Numeri 28,7). Pavel îi vede pe filipeni ca jertfându-I lui Dumnezeu credința lor, iar viața sa o consideră ca o libațiune sau jertfă de băutură turnată peste acel sacrificiu. Pavel era gata să-și dea propriul sânge pentru a însoți mărturia credincioasă a filipenilor, dacă acest lucru ar fi contribuit la ducerea mai departe a Evangheliei. Apostolul neamurilor avea în inimă iubirea divină (Ioan 15:13), dar nu credea că este vreun merit deosebit în a-și oferi viața, decât dacă acest gest îi încuraja pe filipeni să cultive jertfirea de sine sau dacă îi determina pe unii să cerceteze credința la care el ținea cu atâta tenacitate.

Jertfă. Gr. thusia, „sacrificiu” însuși, nu acțiunea de a sacrifica. În cazul acesta se face referire la credința filipenilor pe care ei, ca preoți creștini (1 Petru 2,9), o prezintă Domnului.

Slujba. Gr. leitourgia, în Noul Testament având sensul de „serviciu religios public” (vezi

comentariul de la Luca 1,23).

Mă bucur și mă bucur. [„Îmi pare bine și mă bucur”, KJV]. Pavel vrea să se bucure de bucuria lor chiar dacă eforturile sale pentru alții aveau să-l facă să-și piardă viața. Vezi comentariul de la Romani 8,18.

Filipeni 2:18

18. Tot așa. [„Din același motiv”, KJV; „Așijderea și voi”, G. Galaction]. Adică filipenii trebuiau să fie veseli și să se bucure împreună cu Pavel. În loc să fie întristați de perspectiva morții sale, apostolul dorea ca prietenii lui să se bucure cu el pentru că i se îngăduia să moară în folosul lor și al Evangheliei. Epistola pune un mare accent pe bucurie, nu doar ca un privilegiu, ci și ca o datorie, izvorând din credința creștină și demonstrând realitatea acesteia.

Filipeni 2:19

19. [Dar, KJV]. Aici începe un nou șir de idei (v. 19–24). Pavel își anunță intenția de a-l trimite pe Timotei la filipeni ca reprezentant al său și ca exemplu pentru ei.

Nădăjduiesc. [„Am încrederea”, KJV]. Mai bine, „sper”.

În Domnul Isus. Creștinul e condus de Domnul: iubirea, speranța, faptele lui, totul se concentrează în Domnul (vezi comentariul de la Romani 9,1; Filipeni 1,8; 2,24.29; 3,1)

Timotei. Vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 16,1–3; Filipeni 2,20. Pavel îi îndemna pe credincioșii filipeni să ducă „până la capăt mântuirea” lor (v. 12) în loc de a depinde prea mult de învățătorii omenești. Pe de altă parte, el intenționa să îi ajute pe cât îi stătea în putință – așadar spera să îl trimită pe Timotei.

Cu inimă bună. [„Cu o bună mângâiere”, KJV]. Sau „cu inimă bună”, „cu încurajare”. Pavel își mai exprimase unele îngrijorări cu privire la starea filipenilor (cap. 1,27–30), dar nu avea nici o îndoială serioasă cu privire la ei. Apostolul pare încrezător în raportul cel bun pe care avea să-l aducă Timotei la întoarcere. Compară cu grija lui iubitoare pentru creștinii corinteni sau tesaloniceni (2 Corinteni 2,13; 7,6.7; 1 Tesaloniceni 3,1–9).

Când o să am știri. [„Când voi ști”, KJV]. Sau „când voi afla”. Apostolul nu putea fi pe deplin mulțumit până nu avea să primească raportul personal al lui Timotei. Până la plecarea și întoarcerea lui Timotei el avea să fie oarecum îngrijorat cu privire la biserica din Filipi.

Despre voi. [„Despre starea voastră”, KJV]. Literal, „despre lucrurile referitoare la voi”.

Filipeni 2:20

20. Să-mi împărtășească simțirile. [„Cu aceleași gânduri”, KJV]. Literal, „cu suflet egal” (compară cu Deuteronom 13,6). Pavel vrea să spună fie că nu are pe nimeni la fel ca el, fie că nu are pe nimeni ca Timotei. Acesta era un al doilea Pavel. Deoarece apostolul nu putea să cerceteze personal starea bisericii, cea mai bună soluție era ca Timotei să-i aducă un raport cu privire la situația din Filipi.

Timotei era fiul spiritual al lui Pavel (1 Timotei 1,2). Timotei recunoștea legătura lor spirituală și se purta ca atare (1 Corinteni 16,10; Filipeni 3,22). De la părintele său spiritual acest tânăr moștenise interesele și afecțiunile sale. În felul acesta, nimeni nu putea fi mai bine calificat pentru sarcina aceasta decât tânărul care în mod natural dovedea interes adevărat față de binele celor care erau copiii spirituali ai lui Pavel, deci frații și surorile de credință ai lui Timotei. Sunt puțini oameni conduși de același gând ca apostolul – oameni cu zel viu, spontani, plini de lepădare de sine – dar tocmai astfel de oameni îi trebuie Domnului Isus. Timotei avea același gând ca și Pavel deoarece fiecare din ei avea gândul lui Hristos. Doar a avea gândul lui Isus îi va face pe oameni în stare să conducă bine și cu succes biserica lui Dumnezeu din zilele de pe urmă. Ea este obiectul suprem al iubirii și al grijii lui Dumnezeu, iar cei care au același gând cu Domnul, fie ei membri laici sau conducători, vor avea aceeași atitudine și vor da pe față aceeași grijă pentru toți membrii și toate activitățile bisericii. Ei nu vor putea face altfel.

Într-adevăr. [„În mod natural”, KJV]. Mai bine „cu adevărat”, „sincer”.

Să se îngrijească. Gr. merimnao, „a fi îngrijorat” (vezi comentariul de la Matei 6,25). Pavel nu se referă la o grijă manifestată ocazional.

Filipeni 2:21

21. Toți. Literal, „cu toții”, adică acea grupă de creștini din jurul lui Pavel.

Umblă după foloasele lor. [„Își văd de calea lor”, KJV; „Caută de treburile lor”, traducerea G. Galaction]. Ținând cont de aprecierea de care se bucurau filipenii din partea apostolului (cap. 1,3–5), a lui Timotei (cap. 2,19–22) și a lui Epafrodit (v. 25–30) este surprinzătoare o astfel de acuzație din partea lui Pavel. El îi numește frați pe cei care erau împreună cu el (cap. 4,21), dar se pare că ei nu împărtășeau spiritul său de sacrificiu de sine. S-a sugerat că aceștia s-au dat înapoi de la călătoria primejdioasă până la Filipi, iar Pavel a trebuit să facă apel la Timotei, pe care cu greu își putea îngădui să-l piardă. Poate că Epafrodit (cap. 2,25–30) și Luca erau absenți, deoarece ambii par să fi fost creștini lipsiți de egoism.

Ale lui Isus Hristos. Prin aceste cuvinte Pavel se referă la lucrurile care privesc împărăția lui Hristos, slava Sa și mântuirea noastră. Pavel îi pune în contrast pe cei care erau devotați intereselor bisericii cu cei care se îngrijeau mai întâi de propriile interese. Pavel și Timotei erau dedicați unei cauze comune – mântuirea copiilor rătașiți ai lui Dumnezeu; dar Pavel declară cu regret că nici unul din tovarășii săi nu avea același gând cu el.

Filipeni 2:22

22. Știți. Se pare că biserica din Filipi fusese vizitată de mai multe ori de tânărul evanghelist Timotei. El fusese cu Pavel la înființarea bisericii (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 16,1.13; 17,14). E posibil ca el să fi vizitat Filipi cel puțin de două ori în timpul celei de-a treia călătorii misionare (vezi Faptele Apostolilor 19,22; 20,3–6). Acum Pavel îl alesese pentru încă o vizită.

Râvna lui încercată. Adică filipenii știau cum caracterul lui Timotei fusese pus la încercare și dovedit bun și aveau cunoștință despre atașamentul acestuia față de Pavel și despre credințioșia sa în slujba Evangheliei.

Ca un copil cu tatăl lui. Mai bine „ca un fiu față de tatăl lui”. Se pare că Pavel era gata să vorbească despre credințioasă slujbă pe care Timotei o depuse pentru el personal. Dar cu umiliința caracteristică lui, apostolul vorbește despre Timotei și despre sine ca împreună lucrători în câmpul Evangheliei. Dacă judecăm caracterul lui Timotei din îndrumările pe care i le dăduse Pavel în 1 și 2 Timotei (vezi comentariul de la 1 Timotei 4,12), se pare că Timotei era mai degrabă liniștit și generos decât impunător. Poate că Pavel simțise nevoia să îl recomande așa puternic pe prietenul său (vezi și comentariul de la 1 Corinteni 16,10).

Filipeni 2:23

23. Dar. Pavel se întoarce la ideea sa anterioară, aceea de a-l trimite pe Timotei ca reprezentant al său la filipeni (v. 19).

De îndată ce. Gr. exautes, „imediat”, „numaidecât”.

Ce întorsătură vor lua lucrurile. [„Cum va merge”, KJV]. Deoarece Pavel plănuia să amâne plecarea lui Timotei până va vedea „ce întorsătură vor lua lucrurile”, se pare că se apropia un moment crucial în ce privește detenția sa. Deoarece în versetul următor el își exprimă speranța de a vizita în curând cetatea Filipi, trebuie să fi existat vreo nădejde de eliberare, caz în care Timotei le-ar fi dus credincioșilor macedonieni vestea cea bună.

Filipeni 2:24

24. Am încredere. Gr. peitho, „a fi încrezător”, „a avea încredere”, „a se încrede”, cuvânt diferit de cel tradus în v. 19 „nădăjduiesc”. Acolo Pavel nădăjduia, aici el are încredere, deși ambele atitudini erau centrate „în Domnul” (vezi comentariul de la v. 19). Se pare că apostolul credea că este foarte posibil că Domnul va interveni ca el să fie eliberat din închisoare.

Filipeni 2:25

25. [Totuși, KJV]. În v. 25–30 Pavel vorbește despre Epafrodit, un alt prieten al său, care era bine cunoscut credincioșilor filipeni. Epafrodit îi adusese apostolului un dar din partea bisericii din Filipi și îl slujise bine pe Pavel în timpul șederii sale cu acesta. Întoarcerea sa fusese amânată de boală.

Am socotit. [„Am presupus”, KJV]. Mai bine, „am considerat”, „am socotit”, având în vedere posibilă întârziere a lui Timotei. Timpul trecut al verbului ar sugera la prima vedere că Pavel îl trimisese deja pe Epafrodit la Filipi și că această scrisoare a fost scrisă după plecarea acestuia. Dar verbele „am socotit” (v. 25) și „trimis” (v. 28) sunt, fără îndoială, forma aoristă epistolară greacă, prin care scriitorul se așază în situația cititorilor și își fixează afirmațiile în timp, din punctul lor de vedere. Când scrisoarea avea să ajungă la destinație, acțiunea exprimată prin verb era deja trecută. De aceea, Pavel folosește timpul trecut, deși pentru el, la data scrierii, evenimentul era de fapt în viitor. De aici se poate deduce faptul că Epafrodit nu plecase încă la Filipi și că el era cel care le aducea credincioșilor epistola (vezi AA 479).

Epafrodit. Un nume obișnuit la greci și latini, însemnând „seducător”, „fascinant”, „fermecător”, de la numele zeiței grecești Aphrodite. În Noul Testament numele acesta apare doar în epistola către filipeni. Unii au identificat această persoană cu Epafras din Coloseni 1,7; 4,12; Filimon 23. Dar cu toate că Epafras este doar o formă contrasă a unui nume mai lung, e puțin probabil ca aceste două nume să se refere la aceeași persoană. Epafrodit provenea din Filipi din Macedonia, în timp ce Epafras era misionar în Colose, în Asia Mică și probabil originar din aceste locuri.

Fratele meu. Adjectivul pronominal „meu” determină ambele substantive, „fratele” și „tovarășul ... de lucru și de luptă”. Primul cuvânt îl prezintă ca frate de credință cu Pavel, expresia „tovarăș de lucru” îl prezintă ca partener de slujbă sau de lucru, iar cuvântul „luptă” sugerează că Epafrodit era părtaș al luptelor și al primejdiilor pe care le întâmpina apostolul – o înșiruire de la general la particular. Din descrierea înflăcărată a lui Pavel reiese clar că Epafrodit luase parte la o lucrare misionară de felul celei îndeplinite de apostol. Deoarece era liber, putea lucra prin metode imposibile pentru Pavel. Așadar poate că înfruntase primejdiile, meritând deci să fie numit „tovarăș de luptă” (compară cu 1 Timotei 1,18; 2 Timotei 2,3.4).

Trimisul. [„Mesagerul”, KJV]. Gr. apostolos (vezi comentariul de la Romani 1,1). Aici cuvântul acesta are înțelesul simplu de „sol”, sau „delegat”. Epafrodit fusese trimis din Filipi cu o însărcinare specială – aceea de a-i duce daruri lui Pavel (vezi comentariul de la Filipeni 4,18).

Slujitorul. [„Cel care a slujit”, KJV; „spre întâmpinarea”, G. Galaction]. Gr. leitourgos (vezi la Romani 13:6).

Vostru. Acest adjectiv stă în contrast cu cel precedent, „meu” și accentuează legătura pe care o avea Epafrodit atât cu Pavel cât și cu filipenii.

Filipeni 2:26

26. Căci.. Versetul acesta arată care a fost motivul deciziei lui Pavel de a-l trimite pe Epafrodit la Filipi – acest frate credincios dorea să se întoarcă acasă pentru a risipi îngrijorarea cu privire la sănătatea sa.

Dorea fierbinte. Mai bine, „tânjea”. Pavel îl recomandă cu dibăcie pe solul său filipenilor scoțând în evidență dragostea lui Epafrodit pentru ei.

Foarte mâhnit. [„Plin de tristețe”, KJV; „Foarte tulburat”, traducerea Nițulescu]. Gr. ademoneo. Au fost sugerate două origini ale acestui cuvânt: 1) a „departe de”, și demos, „popor” sau „casă”, prin urmare „departe de casă”, de unde traducerea liberă a verbului ar putea fi „a-i fi dor de casă”; 2) de la ademon, „foarte tulburat”, de unde, „a fi mâhnit”. La Matei 26,37 și la Marcu 14,33 verbul ademoneo este folosit cu al doilea sens, pentru a descrie starea sufletească a Mântuitorului în Ghetsemani și e tradus „a se mâhni foarte tare”. Epafrodit nu se îngrijora cu privire la sine, ci cu privire la durerea prietenilor săi din Filipi. El știa că ei aflaseră de boala sa și că poate credeau că el deja murise.

Filipeni 2:27

27. Ce-i drept. [„Căci într-adevăr”, KJV]. Ultima parte a v. 26 a sugerat cum stăteau lucrurile, iar acum Pavel le spune cititorilor cât de serioasă fusese boala prietenului său.

Aproape de moarte. Nu se dau indicații cu privire la cauza sau natura bolii.

Dumnezeu a avut milă. Nu există nici o aluzie că Epafrodit fusese vindecat instantaneu și miraculos, deși în anii precedenți Pavel săvârșise multe vindecări (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 19,11.12; 28,8.9). Darul vindecării divine nu era exercitat de fiecare dată, nici chiar asupra celor cărora vindecătorul ar fi dorit cu siguranță să-l folosească. Darul, care venea de la Dumnezeu, era sub controlul și îndrumarea divină (vezi comentariul de la 1 Corinteni 12,9).

Întristare peste întristare. Poate că Pavel se gândește la detenția sa ca la o întristare. Dacă Epafrodit, care venise să-i slujească în lanțurile sale, ar fi murit, atunci „întristarea” lui Pavel ar fi fost mult mai mare.

Filipeni 2:28

28. L-am trimis. Vezi comentariul de la v. 25.

Cu atât mai în grabă. [„Cu atât mai cu grijă”]. Mai bine, „cu grabă mai mare”.

Să vă bucurați. Bucuria filipenilor fusese întunecată de vestea bolii grave a reprezentatului lor, dar acum puteau fi din nou fericiți. Bucuria lor avea să diminueze întristarea lui Pavel, căci atâta timp cât era încă închis, îngrijorarea sa cu privire la Epafrodit și biserica din Filipi avea să dispară.

Mai puțin mâhnit. Bucuria credincioșilor filipeni la reîntâlnirea cu Epafrodit avea să-i aducă lui Pavel mângâiere și bucurie.

Filipeni 2:29

29. Primiți-l deci. Pavel îl trimitea pe Epafrodit pentru ca filipenii să se poată bucura din nou (v. 28), așa că îi îndeamnă să împlinească scopului său.

În Domnul. Vezi comentariul de la Filipeni 2,19; compară cu Romani 16,2. Pavel îi îndeamnă pe filipeni să privească la Epafrodit ca la un dar de la Dumnezeu, ca pe un serv al Domnului, care le fusese redat lor prin îndurarea lui Dumnezeu.

Prețuiți. Această distinsă recomandare pe care i-o face Pavel lui Epafrodit impune datoria cu privire la respectul convenit celor care dau dovadă de un caracter nobil. E o datorie creștină să-i respecti pe cei virtuoși și evlavioși și în special să-i onorezi pe cei care au fost credincioși în lucrarea Domnului. Unii au considerat că v. 29 este un indiciu cu privire la o dispută anterioară între filipeni și Epafrodit. Dacă lucrul acesta este adevărat, Pavel dorește ca acum orice neînțelegere să fie înlăturată.

Filipeni 2:30

30. Lucrul lui Hristos. Dorința lui Pavel ca Epafrodit să fie bine primit și prețuit este întemeiată pe lucrul său, deoarece acesta provocase boala aceea grea. „Lucrul lui Hristos” a constat mai mult în serviciul pe care i l-a adus Epafrodit lui Pavel, și nu așa de mult în evanghelizare propriu-zisă. În ochii lui Dumnezeu mai important este spiritul slujirii decât natura ei (6T 439).

Și-a pus viața în joc. [„Neținând la viața sa”, KJV]. Sau „neîngrijorându-se de viața sa”. Dovezile textuale favorizează exprimarea „riscându-și viața”. Expresia oferă o idee despre primejdiile la care s-a expus Epafrodit pentru a-l ajuta pe apostol.

Ca să împlinească ce lipsea. Aceste cuvinte nu implică vreo critică la adresa filipenilor, ci mai degrabă laudă. Pavel recunoaște că distanța îi împiedica pe credincioși să-i dea tot ajutorul pe care ar fi vrut să îl ofere, iar el consideră că slujirea lui Epafrodit este și a lor. S-ar putea ca aceste cuvinte să sugereze că boala lui Epafrodit era cauzată de oboseala peste măsură, nu de persecuție. Poate că se îmbolnăvisese din cauza călătoriei lungi și primejdioase.

Slujbei. Gr.leitourgia (vezi comentariul de la v. 17). Este sugerat din nou faptul că darul filipenilor, trimis prin Epafrodit, avea însemnătate religioasă, întrucât ceea ce îi oferiseră ei lui Pavel era acceptat ca și când I-ar fi fost oferit lui Hristos (compară cu Matei 25,35–40).

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1–5COL 248; 3T 360; 4T 20; 6T 399

1–139T 274

1–30TM 221

2 1T 324

3 CSW 155; EW 119; FE 121; LS 303; 2T 162, 301, 419; 3T 445, 528; 4T 126, 522, 608; 5T 108, 291, 418, 488; 9T 188

3, 4 5T 174

3–9TM 221

4 PP 133; 8T 137

4, 5 2T 622

4–8MH 501; 4T 457

5 CSW 113; MYP 141; TM 189, 225, 377; 3T 538; 5T 17, 343; 7T 240

5–7FE 444; 2T 426

5–8MH 501

5–116T 59

6, 7 DA 22; Ev 132; MB 14; 4T 121

6–8AA 481; MH 424; 2T 200; 8T 287

6–11CT 263

7 CT 277; DA 387; FE 142; GW 190; PK 701; 2T 151; 3T 54, 229, 566; WM 24

7, 8 DA 436

8 AA 333; CM 76; CS 302; DA 25; Ed 132; FE 417; ML 244; MM 189; MYP 16; 2T 467; 5T 17; 9T 54

12 CD 35; CT 399, 419; Ev 287, 596; FE 525; MH 492; ML 176; MYP 72; PP 208; SC 80; TM 454; 2T 167, 317, 397, 506; 4T 610; 5T 512, 569, 607; 8T 84, 124; 9T 155

12, 13 AA 482; AH 207; ChS 247; COL 161; CW 81; Ev 290; FE 134, 217, 297; GC 469; MB 142; MH 452; MM 51; MYP 147; PK 486; TM 386; 5T 635; 8T 64, 312; 9T 152

12–15SL 87; 1T 339

12–16AA 481; TM 221

13 AA 158; DA 672; GW 285; MH 176; ML 7, 318; SC 47, 62, 75; Te 113; TM 240; 5T 514, 635; 6T 371, 399; WM 316

13–15EW 26

14, 15 5T 174

14–179T 273

15 AH 279; PK 189; 1T 159; 2T 122, 657, 673; 4T 124; 5T 366; 6T 166; 9T 22, 81

15, 16 AA 207; 6T 310

16 AA 206; 1T 99; 7T 252

21 CS 54; 2T 623; 5T 205

25–30AA 479

Filipeni 3:1

1. Încolo. [„În sfârșit”, KJV; „Mai departe”, G. Galaction]. Gr. to loipon, literal, „ce rămâne”. Expresia poate însemna fie „în sfârșit”, fie „mai departe” (vezi comentariul de la 2 Corinteni 13,11; Efeseni 6,10; 1 Tesaloniceni 4,1; 2 Tesaloniceni 3,1, unde apare aceeași expresie sau una similară). Unii sugerează că Pavel era pe punctul de a-și încheia scrisoarea când mintea i-a fost îndreptată către altceva și a introdus ideile care sunt expuse de la Filipeni 3,2 în continuare. Alții cred că apostolul încheie un subiect și începe altul, iar adevăratul sfârșit al epistolei este la Filipeni 4,20–23.

Bucurați-vă în Domnul. Ideea bucuriei în Domnul străbate întreaga epistolă (vezi Introducerea, tema). Filipenii sunt îndemnați să se bucure cu acea bucurie care își are obârșia în Domnul și care se găsește doar în comuniunea cu El (vezi cap. 4,4).

Nu-mi este greu. [„Nu mă deranjează”, KJV; „Nu-mi este anevoie”, traducerea G. Galaction]. Gr. okneros, „supărător”, „trândav”, „leneș”, aici având sensul de a nu produce repulsie. Nici un lucru care era spre binele prietenilor săi nu era o povară pentru Pavel. Aparent mulțimea grijilor și a încercărilor pe care le avea în Roma aveau să-i rețină atenția, dar problemele personale nu puteau să-i abată mintea de la nevoile altora.

Aceleași lucruri. Unii comentatori văd în aceste cuvinte o referire la scrisorile anterioare pe care le scrisese Pavel filipenilor. Alții preferă să creadă că este vorba doar de subiectele tratate deja în această epistolă, ca de pildă începutul unor disensiuni, la care face aluzie în cap. 1,27–30 și la care acum face o referire mai specifică (3,2.18.19).

De folos. [„Sigur”, KJV]. Îndemnurile lui Pavel erau menite pentru siguranța credincioșilor. Ei erau expuși la primejdii care făceau ca avertizările să fie necesare.

Filipeni 3:2

2. Păziți-vă de câinii aceia. [„Feriți-vă de câini”, KJV]. Literal, „vedeți câinii”. Articolul hotărât atrage atenția către o anumită grupă de oameni. Repetarea verbului „păziți-vă” este pentru accent. Reiese că Pavel se referă la aceiași oameni de fiecare dată. Cele trei descrieri cuprind diferite aspecte ale activităților aceluiași oponenti. De cele mai multe ori în Orient câinii nu aveau stăpân și cutreierau încoace și încolo pe străzi și pe câmpii. Conform legii levitice, ei erau necurați (compară cu Levitic 11,2–7), iar a numi pe cineva câine era exprimarea unui dispreț puternic (1 Samuel 17,43; 2 Regi 8,13). Pentru iudeii, păgânii erau ca niște câini (vezi comentariul de la Matei 7,6; 15,26), iar neamurile nu se lăsau mai prejos, întorcând epitetul. Termenul îi descrie pe scurt pe cei neobrazăți, nerușinați, răuvoitori, arțăgoși, nemulțumitori și puși pe ceartă. Pavel se referă probabil la o partidă bine cunoscută, de așa-zisi creștini, și anume iudaizantii (vezi Vol. VI, pp. 30–33; vezi comentariul de la Filipeni 1,16), a căror tactică, ce provoca tulburare, îi făcea să merite să fie numiți „câini”. Deși apostolul nu îi descrie detaliat pe tulburători, multe din caracteristicile lor pot fi deduse din cap. 3,3–11, unde vorbește despre trăsăturile opuse, pozitive.

Lucrătorii aceia răi. Adică iudaizantii, acei „lucrători înșelători” din 2 Corinteni 11,13.

Scrâjilații. Gr. katatome, „mutilare”. Un termen peiorativ pentru iudaizanti, care cereau ca tăierea împrejur era valabilă și pentru neamuri și ca păgânii, înainte de a se converti la creștinism, trebuiau să devină iudei. Această circumciziune iudaică ar fi fost fie dăunătoare, prin faptul că li se cerea creștinilor să păzească întregul sistem iudaic, ieșit din uz (Galateni 5,3), fie fără sens, deci o mutilare. Avertizarea e adresată neamurilor, deoarece iudeii nu ar fi avut nevoie de un asemenea sfat.

Filipeni 3:3

3. Cei tăiați împrejur. Propoziția poate fi rezumată astfel: „Noi, cei care suntem creștini, suntem cei tăiați împrejur.” Zice oare Pavel: „Noi [nu alți iudei] suntem creștinii tăiați împrejur?” Nu, ci fără îndoială că se adresează neamurilor (vezi comentariul de la v. 2). Atunci el vrea să zică: „feriți-vă de cei care ar vrea să vă circumcidă. Căci noi suntem cei tăiați împrejur – noi, cei care suntem creștini, care ne închinăm lui Dumnezeu în Duh și nu avem încredere în firea pământească”. Aceasta este în acord cu alte declarații ale lui Pavel, cum că adevărata circumcizie este cea spirituală, nu a cărnii, ci a inimii, prin lepădarea păcatului și că, prin Hristos, ea este disponibilă și neamurilor (Romani 2,25–29; Coloseni 2,11.13). Păgânii mântuiți prin har, deși „numiți netăiați împrejur”, nu mai sunt „fără drept de cetățenie în Israel”, „străini de legămintele făgăduinței”, ci cetățeni (Efeseni 2,8–13.19). Cu privire la legătura creștinilor dintre neamuri cu Israel, poporul legămintelor, al profețiilor și al făgăduințelor, vezi Vol. IV, pp. 35, 36

Noi. În grecește subiectul este accentuat. Apostolul îi pune în contrast pe iudaizanti cu filipenii și cu sine.

Slujim. [„Ne închinăm”, KJV]. Gr. latreuo, „a sluji”, folosit mai ales cu privire la serviciul adus lui Dumnezeu (vezi Matei 4,10; vezi comentariul de la Romani 1,25).

Dumnezeu. Pot fi citate dovezi textuale importante pentru exprimarea „care slujim prin Duhul lui Dumnezeu” [în KJV: „care slujim lui Dumnezeu în Duhul”].

Prin Duhul. [„În Duhul”, KJV]. Vezi comentariul de la Ioan 4,23.24. Cei care au parte de adevărata circumciziune Îi aduc lui Dumnezeu o închinare spirituală și nu sunt mulțumiți cu rânduielele și cu tradițiile oamenilor. Noi, creștinii, spune Pavel, avem nu doar adevărata circumcizie, ci și adevărata închinare.

Ne lăudăm. [„Ne bucurăm”, KJV]. Gr. kauchaomai, „a se lăuda”, „a se fâli” (vezi comentariul de la Romani 5,2).

Nu ne punem încrederea. [„Nu avem încredere”, KJV; „Nu ne încredem”, traducerea Nițulescu; „Nu ne bizuim”, traducerea G. Galaction]. Adică nu ne-am încrezut.

În lucrurile pământești. Iudaizanti împotriva cărora avertizează Pavel aveau mare încredere în descendența lor și în lucrurile pe care le făceau în efortul de a obține mântuirea. În ce privește înțelesul pe care îl dă Pavel cuvintelor „în lucrurile pământești”, vezi Filipeni 3,4–6; vezi comentariul de la 2 Corinteni 11,18; Galateni 6,13.14. Pentru apostol „lucrurile pământești” („firea pământească”) erau în conflict cu cele spirituale.

Filipeni 3:4

4. Eu așa avea. [„Așa putea, de asemenea, să am”]. Mai bine „am, de asemenea”, pe lângă încrederea în Hristos, și avantajele dorite de iudaizanti. Acum își dădea el seama că avantajele sale pământești sunt fără valoare în privința mântuirii. Când Dumnezeu Și-a ales un martor special care să arate că privilegiile pământești nu au nici o valoare în vederea mântuirii, a ales pe cineva care nu doar că posedă tot ceea ce ar fi putut avea un israelit ca să se fâlească, dar fusese și peste măsură de conștient și de mândru de moștenirea sa. Tocmai în acest context iese în evidență adevărata forță a mărturiei lui Pavel. El recunoștea că nici un avantaj provenit din naștere sau educație nu ar fi putut să-i aducă pace sau să-i asigure favoarea lui Dumnezeu.

Filipeni 3:5

5. Tăiat împrejur a opta zi.. Pavel nu era un prozelit, circumcis ca adult, ci iudeu din naștere, supus ritualului legământului așa cum prevedea legea (vezi comentariul de la Geneza 17,11.12; Levitic 12,3; Luca

2,21).

Din neamul lui Israel. Un descendent al lui Iacob.

Seminția lui Beniamin. Pavel provenea din seminția din care făcuse parte primul rege al lui Israel (1 Samuel 9,1.2), singura care îi fusese credincioasă lui Iuda la împărțirea regatului (1 Regi 12,21) și care deținea locul de onoare în armată (Judecători 5,14; Osea 5,8). Numele lui Pavel, Saul, venea probabil de la regele Saul, un beniamit.

Evreu din evrei. Adică un evreu provenit din evrei. Poate că el vrea să spună fie că spița neamului său era curată, fie că era un evreu care vorbea limba iudaică. În ce privește termenul „evreu”, vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 6,1, iar în ce privește strămoșii lui Pavel, vezi Vol. VI, pp. 208–210.

În ce privește. [„Referitor la”, KJV]. Expresia acestea și cea din v. 6 sunt traducerea cuvântului grecesc kata, „referitor la”, „cu privire la”.

Legea. În versiunea greacă substantivul acesta nu este articulat, dar fără îndoială că Pavel se gândește la legea mozaică (vezi comentariul de la Romani 2,12). Ascultarea strictă de întregul sistem de legi era un semn distinctiv al fariseului credincios (Vol. V, pp. 51, 52).

Fariseu. Pavel nu avea nici un control asupra faptului că se născuse din seminția lui Beniamin, că părinții lui erau evrei și că i se dăduse o educație ebraică. Dar acum apostolul enumeră deciziile sale personale. El singur alesese să fie fariseu (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 22,3; 23,6). Cu siguranță că nici unul dintre iudaizanti nu ar fi putut fi mai zelos în legalismul lui decât fusese apostolul înainte să-L întâlnească pe Hristos pe drumul către Damasc (vezi comentariul de la 2 Corinteni 11,22; Galateni 1,14).

Filipeni 3:6

6. Râvna. Gr. zelos (vezi comentariul de la Ioan 2,17; Romani 10,2). Pavel nu doar că fusese fariseu, dar fusese un fariseu zelos, entuziast. El a pus în practică cu ardoare principiile sectei sale, crezând că, persecutându-i pe cei pe care îi consideraeretici, îi aduce un serviciu lui Dumnezeu (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 8,1.3; 9,1; 22,4; 26,10.11).

Neprihănirea. Vezi comentariul de la Matei 5,6.20; Luca 1,6; vezi și comentariul de la Filipeni 3,9.

Pe care o dă Legea. Propoziția aceasta definește „neprihănirea” la care se referă Pavel (vezi comentariul de la Romani 10,3.4). La Filipeni 3,9 apostolul numește această neprihănire pe care o dă legea ca fiind o neprihănire a lui, și o pune în contrast cu „neprihănirea pe care o dă Dumnezeu prin credință”. Vezi comentariul de la Galateni 2,21; 3,21.

Fără prihană. [„Nevinovat”, KJV; „Desăvârșit”, traducerea Nițulescu]. Adică nevinovat în ochii celor care aveau aceeași credință ca el, aceasta fiind rezultatul ținerii cu strictețe a legii. Pavel nu neglija nici o datorie pe care credea că o cere legea. El dusese o viață extrem de cinstită și nimeni nu avusese ocazia de să-L acuze că ar fi un călcător al Legii. Reiese că înainte de convertirea sa Pavel era un tânăr cu o purtare exemplară, neatins de viciile în care cad adesea tinerii. E adevărat că se considera „cel dintâi” dintre păcătoși (1 Timotei 1,15), nevrednic să poarte „numele de apostol” (1 Corinteni 15,9), dar nu existase niciodată nici chiar cel mai mic indiciu că ar fi fost vinovat de păcate josnice. Apoi L-a întâlnit pe Hristos și a înțeles zădărniciia eforturilor lui de a obține mântuirea.

Filipeni 3:7

7. Dar. Pavel vrea să accentueze contrastul dintre situația sa anterioară și poziția pe care o acceptase când a devenit creștin.

Lucrurile care pentru mine erau câștiguri. Adică acele lucruri (avantaje naturale și dobândite, înșirate în v. 5 și 6) care erau câștiguri. Pavel nu a minimalizat niciodată valoarea trecutului său, ci mai degrabă s-a lăudat cu el, socotindu-l, din punct de vedere omenesc, un câștig sau un profit. Substantivul grecesc tradus „câștiguri” (kerde) este de asemenea la plural.

Socotit. Gr. hegeomai, (vezi comentariul de la cap. 2,3), aici cu sensul de „a considera”. Este o paralelă între renunțarea lui Hristos (cap. 2,7) și a lui Pavel.

Pierdere. Gr. zemia, „daună”, „pierdere”, ceea ce este socotit „în registrul contabil la debit” (Robertson). Substantivul „pierdere” e la singular, în timp ce „câștiguri” e la plural. Din pricina lui Hristos diversele câștiguri sunt socotite toate ca o singură pierdere.

Din pricina lui Hristos. [„Pentru Hristos”, KJV]. În ce privește Hristos și religia Sa, Pavel socotea toate „câștigurile” sale naturale ca fiind fără nici o valoare. Într-o anumită măsură toți creștinii sunt chemați să renunțe la unele lucruri. Ferice de aceia care pot face lucrul acesta din toată inima, așa cum a făcut Pavel!

Filipeni 3:8

8. Ba încă. [„Da, desigur”, KJV; „Dar, într-adevăr”, traducerea Nițulescu]. Literal, „ba, într-adevăr, de aceea”. Pavel găsește cu greu cuvinte suficient de puternice pentru a exprima intensitatea convingerilor sale. Versetul 8 este o prelungire a versetului 7.

Privesc. [„Socotesc”, KJV]. De la același cuvânt grecesc folosit în v. 7, dar fiind aici la prezent, pentru a arăta că Pavel continuă să socotească „câștigurile” sale anterioare ca o pagubă sau „o pierdere”.

Toate aceste lucruri. În v. 7 Pavel spune că el socotea „ca o pierdere” toate lucrurile menționate mai înainte. În versetul acesta el merge mai departe și declară că toate lucrurile sunt socotite de el „o pierdere”. E gata să renunțe nu doar la lucrurile pe care le specificase, ci la tot ce se putea imagina. Dacă toată averea sau onoarea imaginate i-ar fi aparținut, ar fi renunțat voios la ele ca să-L poată cunoaște pe Hristos.

Față de. [„Pentru”, KJV]. Mai bine „de dragul lui”, „din cauza lui”, „din pricina lui”, adică toate celelalte apăreau lipsite de însemnătate din cauza valorii peste măsură de mari a cunoașterii personale a lui Hristos.

Prețul nespus de mare. [„Superioritatea”, KJV]. Literal, „caracter excepțional, fără egal”. Pavel își dădea seama că a-L cunoaște pe Hristos depășea în valoare toate celelalte realizări (vezi comentariul de la Ioan 17,3).

Domnul meu. Cuvintele „Hristos Isus, Domnul meu” sunt o exprimare caldă și plină de afecțiune, dovedind strânsa legătură dintre apostol și Mântuitorul. Alte titluri date lui Isus în epistola aceasta apar cu următoarea frecvență: Hristos (18 ori); Isus Hristos (9); Hristos Isus (8); Domnul Isus Hristos (3); Domnul Isus (1); Isus (1); Mântuitorul (1); pe lângă un număr de referiri la „Domnul”.

Am pierdut toate. Gr. zemioo, „a face pagubă”, „a amenda”, folosit aici în sensul de „a păgubi”, „a renunța la”. Timpul din versiunea greacă arată spre trecut, la momentul convertirii lui Pavel, când urmându-L pe Hristos a pierdut toate avantajele moștenite.

Le socotesc. Adică și acum le mai socotesc un gunoi, deși pierderea a avut loc în trecut.

Gunoi. [„Bălegar”, KJV]. Gr. skubala, „gunoi”. Cuvântul e folosit pentru excrementele corpului uman și animal, cât și pentru alimentele aruncate de la masă. Acest ultim sens este potrivit aici. Iudaizanzii se considerau ca niște meseni la un praznic, așezați la masa Tatălui. Ei îi vedea pe creștinii dintre neamuri ca niște câini care se repezeau cu lăcomie la resturile de hrană care cădeau de la masă. Dar aici Pavel inversează această imagine. Adevărații creștini se bucură la praznic, iar câinii sunt iudaizanzii (v. 2), hrănindu-se cu privilegiile nașterii și ale educației ebraice, la care Pavel renunțase de bunăvoie.

Câștig. Gr. kerdaino, „a câștiga” înrudit cu substantivul kerdos, „câștig”, care este la plural în v. 7. Pavel dorea cu înfocare să-L aibă pe Hristos pentru sine, ca și Hristos să îl aibă pe deplin pe el. Intensitatea dorinței lui e reflectată în această triplă apariție a cuvântului „pierdere”, în v. 7 și 8. A-L câștiga pe Hristos reprezintă cel mai mare „câștig”.

Filipeni 3:9

9. Să fiu găsit. Sau „să fiu descoperit a fi”. Unii văd în aceste cuvinte o referire la ziua de pe urmă, dar contextul (v. 10) sugerează că este vorba de viața aceasta.

În El. Adică în unire cu Hristos (vezi comentariul de la Ioan 15,4–9; 2 Corinteni 5,17; Galateni 2,20).

O neprihănire a mea. Vezi comentariul de la v. 6. De fapt nu există neprihănire personală (vezi comentariul de la Romani 3,12; 10,3), dar Pavel se referă la moralitatea sa.

Pe care mi-o dă Legea. [„Care este a Legii”, KJV]. Adică izvorând din lege, bazată pe împlinirea Legii. Pavel prezintă inutilitatea unei astfel de „neprihăniri”. Ținerea legii nu poate să curețe inima cuiva de întinarea cu păcat sau să-i dea putere pentru a se împotrivi păcatului. Adevărata păzire a legii poate rezulta numai din transformarea minții prin harul divin (vezi comentariul de la Romani 3,31).

Prin credința în Hristos. [„Prin credința lui Hristos”, KJV]. Vezi comentariul de la Romani 3,22. În ce privește legătura dintre „neprihănire” și credința în Isus Hristos, vezi comentariul de la Romani 3,21–26.

Pe care o dă Dumnezeu. [„Lui Dumnezeu”, KJV]. Literal, „din Dumnezeu” „de la Dumnezeu”. Aici este explicată sursa neprihănirii, despre care ni se spune că vine de la Dumnezeu. Vezi comentariul de la Romani 1,17.

Prin credință. Literal „pe credință”, adică având o certitudine clădită pe credință. Omul poate primi neprihănirea care vine de la Dumnezeu numai având credință în Isus, prin care Dumnezeu Și-a manifestat neprihănirea.

Filipeni 3:10

10. Să-L cunosc. Mai bine, „să ajungă să-L cunosc”. Propoziția aceasta este strâns legată de v. 8, unde apostolul arată că cel mai mare câștig este cunoașterea personală a lui Isus Hristos. Pentru a avea această cunoaștere, Pavel renunțase la toate lucrurile. El știa că singura cale pentru a obține această cunoaștere a Fiului lui Dumnezeu era legătura cu El (v. 9).

Puterea învierii Lui. Pavel nu numai că dorea să cunoască puterea cu care fusese înviat Hristos, ci dorea ca aceasta să lucreze și în el. Pentru ca dorința sa să fie împlinită, apostolul trebuia să trăiască o viață asemenea cu a lui Hristos. De aceea, el își exprimă de fapt dorința de a avea în viața sa, ca și Hristos, puterea de a birui păcatul. Manifestarea decisivă a acelei puteri va avea loc la învierea sa din morți. Vezi comentariul de la Romani 4,25; 6,4–11. Aceeași putere care L-a înviat pe Isus din morți este necesară pentru a-l aduce la viață pe omul mort în păcatele sale și pentru a reface în el chipul divin.

Părtășia. Gr. koinonia (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 2,42; Romani 15,26; Filipeni 1,5), folosit aici cu sensul de „parteneriat”.

Suferințelor. Cel care este unit cu Hristos (v. 9) și experimentează personal puterea învierii Lui, va participa, inevitabil, la suferințele lui Hristos (vezi comentariul de la Matei 10,17–24; 20,22.23; 2 Corinteni 1,5; Coloseni 1,24; 1 Petru 4,13). Părtășia aceasta nu e numai în sensul teoretic sau etic, deși fără îndoială că e inclus și sensul acesta; ea e practică (compară cu 2 Timotei 3,12). Acela care trăiește viața lui Hristos va suferi o parte din ocară și rușinea prin care a trecut Hristos (Ioan 15,18–21; 17,14). Pavel și-a dat seama pe deplin de asta (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 9,16) și nu s-a dat înapoi de la această perspectivă. Mai degrabă a întâmpinat-o ca pe un element care îl aducea la o legătură și mai strânsă cu Mântuitorul. O relatare parțială a suferințelor apostolului (2 Corinteni 11,23–27) descoperă că apostolul avea parte într-o bună măsură, de necazurile și întristările Domnului său.

Să mă fac asemenea. [„Să fiu făcut corespunzător”, KJV; „Fiind de o potrivă”, traducerea Nițulescu]. Sau „să fiu conformat”. Apostolul dorea să fie ca Domnul său în toate lucrurile, să fie asemenea Lui chiar în moartea Sa. Acest lucru a fost împlinit pe două căi: 1) Prin viața zilnică a lui Pavel. El manifesta smerenia și supunerea lui Hristos, iubirea și devoțiunea Lui altruistă și avea parte de chinul Său sufletesc cu privire la păcatul lumii. Conformându-se spiritului lui Hristos, Pavel putea spune cu adevărat: „mor în fiecare zi” [KJV] (1 Corinteni 15,31); „am fost răstignit împreună cu Hristos” (Galateni 2,20). Viața sa de lepădare de

sine și de sacrificiu a servit ca o puternică mărturie cu privire la eficacitatea morții Mântuitorului (vezi comentariul de la 2 Corinteni 4,10). 2) Prin dispoziția lui Pavel de a muri dacă lucrul acesta ar fi fost necesar, și în cele din urmă prin moartea sa. Martirajul nu era pentru apostol o posibilitate aflată în viitorul îndepărtat. De ani de zile moartea era în fața lui, iar acum nu se dădea înapoi de la ea (vezi Faptele Apostolilor 20,22–24).

Filipeni 3:11

11. Ca să ajung. Gr. katantao, „a veni la”, „a sosi la” (Faptele Apostolilor 16,1; 27,12), dar metaforic „a ajunge la” (Efeseni 4,13).

Cu orice chip. [„Dacă cu orice mijloc”, KJV; „Dacă cumva”, traducerea Nițulescu; „Doar-doar”, G. Galaction]. Aceste cuvinte cuprind un element de îndoială în măsura în care Pavel recunoscuse din totdeauna posibilitatea abaterii creștinului de la credință (1 Corinteni 10,12; Galateni 3,3; 5,4). Acum el recunoaște, în smerenie, că e expus la aceeași primejdie (vezi comentariul de la 1 Corinteni 9,27).

Învierea din morți. Pavel anticipează participarea sa la învierea dreptilor (vezi 1 Tesaloniceni 4,13–18; 1 Corinteni 15,51–57; vezi comentariul de la Apocalipsa 20,5.6), dar nu minimalizează efortul necesar din partea Domnului și din partea sa, pentru a face cu putință acest lucru.

Filipeni 3:12

12. Nu că am și. [„Nu ca și cum”, KJV; „Nu zic că”, traducerea Nițulescu]. Literal, „nu că” adică prin aceasta nu vreau să spun că (vezi cap. 4,11.17).

Câștigat. [„Ajuns”, KJV; „Dobândit”, traducerea Nițulescu; „Apucat”, traducerea G. Galaction]. Gr. lambano, „a primi”, „a căpăta”, „a obține” (compară cu 1 Corinteni 9,24, unde lambano e folosit în sensul de a câștiga un premiu). Pavel se referă la experiența sa creștină de până atunci și recunoaște că încă nu împlinise complet dorințele sfinte exprimate în cap. 3,9.10. Astfel el spera să risipească mândria spirituală care pare să fi tulburat unitatea filipenilor (cap. 2,2–4).

Am și ajuns desăvârșit. [„Aș fi ajuns desăvârșit”, KJV; „Sunt acum desăvârșit”, traducerea Nițulescu]. Sau „am fost deja făcut desăvârșit”. Prin cuvântul „am câștigat” Pavel a făcut referire la experiența lui trecută, iar acum vorbește despre starea sa prezentă și tăgăduiește că ar fi ajuns la acea desăvârșire la care Dumnezeu vroia ca el să ajungă și pe care el însuși și-o dorește. El se află încă în procesul săvârșirii propriei sale mântuirii (vezi comentariul de la cap. 2,12)

Alerg înainte. [„Merg după”, KJV]. Sau „urmăresc”, „stăruie înainte”. Poate că Pavel se referă la alergarea despre care vorbește în v. 14.

Căutând. [„Ca dacă aș putea”, KJV; „Dacă cumva”, traducerea Nițulescu]. Cuvântul acesta sugerează un scop, sau o intenție, nu îndoială.

Să-l apuc. Gr. katalambano, „a pune mâna pe”, „a căpăta” (vezi comentariul de la Ioan 1,5; Romani 9,30). În original katalambano e urmat de kai, „de asemenea” ceea ce implică faptul că Pavel intenționa nu numai să alerge, ci și să obțină.

Întrucât. Acest cuvânt face referire la scopul pe care îl intenționa Hristos când a realizat convertirea lui Pavel (Faptele Apostolilor 9,15.16; 26,16–18).

Am fost apucat. [„Sunt apucat”, KJV; „Am fost dobândit”, traducerea Nițulescu; „Cucerit am fost”, traducerea G. Galaction]. Sau „s-a pus stăpânire pe mine”, și anume la data convertirii sale. Pavel știa că Hristos pusese stăpânire pe el cu un anumit scop, iar el era hotărât să împlinească acel scop „apucând” lucrul pentru care Hristos pusese stăpânire pe el. E de datoria creștinului să alerge întotdeauna înainte pe calea creștină, deoarece acesta este scopul pentru care l-a chemat Hristos. Dumnezeu îl apucase, de pildă, pe Saul, fiul lui Chiș și pe tânărul conducător bogat, dar ei nu au stăruit pentru a realiza scopul pentru care fuseseră chemați.

Filipeni 3:13

13. Fraților. Pavel folosește forma aceasta de adresare pentru a atrage atenția cititorilor. El trece în revistă subiectul deja discutat în versetele precedente.

Eu nu cred. Gr. logizomai, „a crede”, „a socoti” (vezi comentariul de la Romani 3,28), folosit de obicei cu privire la rațiune. Pavel scoate în evidență starea sa spirituală în raport cu standardul divin prezentat în fața lui.

Că l-am apucat. Vezi comentariul de la v. 12.

Fac un singur lucru. [„Acest singur lucru îl fac”, KJV; „Una fac”, traducerea G. Galaction]. Literal, „un lucru”, definit în propozițiile următoare. Singura preocupare a lui Pavel era să împlinească scopul pentru care îl chemase Domnul. El nu avea o inimă împărțită. Nu căuta bogăția și onoarea de pe acest pământ, ci mântuirea și o coroană în lumea de dincolo. Din acest scop unic provenea spiritualitatea sa profundă și succesul nemaipomenit în lucrare.

Uitând. Adică trecând cu vederea sau dând afară din minte, mai degrabă decât fiind uituc.

Ce este în urma. Pavel știe că victoriile din trecut, oricât de glorioase ar fi, nu sunt suficiente pentru a oferi siguranță în prezent sau în viitor.

Aruncându-mă. Gr. epekteino, „a se întinde spre”, o imagine împrumutată din întrecerile atletice în care alergătorul se îndreaptă spre țintă cu trupul aplecat înainte, cu mâinile și cu picioarele întinse. Este o comparație sugestivă pentru dedicarea lui Pavel în a urma doar drumul pe care i-l trasase Hristos. O asemenea dedicare nu lasă timp pentru a privi în urmă sau pentru a regreta.

Spre ce este înainte. Pavel nu enumeră lucrurile pe care le are în minte, dar ele sunt incluse în raționamentul său și sunt cuprinse în v. 14. Pentru cel care alergă la o întrecere singurul obiect vrednic de atenție este punctul de sosire, și asta urmărea și Pavel în alergarea sa spirituală. El își fixase privirea la ținta vieții veșnice și la moștenirea din lumea de dincolo. O viziune clară a acestei ținte îl va stimula pe creștin să continue credincios și voios în alergarea care îi este pusă în față (Evrei 12,1.2)

Filipeni 3:14

14. Alerg. [„Insist”, KJV]. Gr. dioko, „urmări”, tradus „alerg înainte”, în v. 12, sens care este potrivit și aici, deoarece Pavel, aținându-și ochii spre țintă, nu mai vede nimic altceva. El știe că cel care vrea să câștige trebuie să aibă clar în minte atât ținta cât și premiul. Luptătorul nu trebuie să fie abătut din drum de aplauzele sau de insultele celorlalți. El nu trebuie să se odihnească, să se împiedice sau să se oprească, ci trebuie să stăruie mereu înainte până când atinge ținta.

Țintă. [„Semn”, KJV]. Gr. skopos, „un semn [asupra căruia este fixată privirea]”, „o țintă”; înrudit cu verbul skopeo, „a spiona”, „a privi la distanță”. Vezi comentariul de la cap. 2,4. În Noul Testament cuvântul skopos apare doar aici. În LXX el este folosit cu privire la ținta unui arcaș (Iov 16,12; Plângeri 3,12).

Premiul. Gr. brabeion, „o răsplată pentru câștigătorii la jocurile publice”, prin urmare, „un premiu”. În întrecerile pământești nu poate fi decât un singur câștigător (1 Corinteni 9,24), dar în alergarea creștină fiecare are prilejul să fie biruitor și să câștige premiul.

Chemării cerești. [„Chemării înalte”, KJV; „Chemării de sus”, traducerea Nițulescu; traducerea G. Galaction]. Literal, „chemării în sus”, adică o chemare la cer, care vine din cer. Pavel nu doar că a primit această chemare la convertire, dar ea răsună continuu în urechile sale. Dumnezeu nu încetează niciodată să-i cheme pe creștini spre cer.

În Hristos Isus. Chemarea a fost adresată de Dumnezeu prin viața și Persoana Fiului Său. Exemplul lui Isus constituie un stimulent continuu pentru cel credincios (Evrei 12,1.2).

Filipeni 3:15

15. Gândul acesta dar să ne însuflețească pe toți. [„Să avem gândul acesta”, KJV; „Să gândim”,

traducerea Nițulescu; G. Galaction]. Literal, „să gândim asta”, sau „să avem gândul acesta”. Apostolul face un apel la toți creștinii maturi să ia, cu privire la creșterea spirituală, aceeași atitudine ca și el. Îi îndeamnă să continue să facă eforturi pentru a câștiga premiul.

Acum apostolul, după ce vorbise doar despre propria sa viață de creștin, îi sfătuiește pe prietenii săi filipeni să pună în practică învățăturile date și cu tact se include și pe sine în îndemnuri.

Desăvârșiți. Gr. teleioi, „maturi”, „crescuți deplin” (vezi comentariul de la Matei 5,48), în contrast cu nepioi; „copii” (vezi 1 Corinteni 13,11; Efeseni 4,13.14; Evrei 5,13.14), referindu-se la maturitate în gândirea creștină. Concepția exprimată aici nu este în conflict cu afirmația din Filipeni 3,12, unde Pavel tăgăduiește că a ajuns la ultima treaptă a desăvârșirii. Aici el folosește cuvântul „desăvârșit” într-un sens relativ. Vezi comentariul de la Matei 5,48.

De altă părere. Adică dacă punctul lor de vedere, mai ales cu privire la chestiunea desăvârșirii, nu coincide cu cel al lui Pavel. Apostolul nu cerea ca ceilalți să fie cu totul de acord cu felul său aparte de a gândi, ci îngăduia opiniile diferite, crezând că Domnul îi va învăța pe credincioșii sinceri.

Vă va lumina. [„Vă va descoperi”, KJV]. Gr. apokalupto, „a descoperi”, „a descoperi ceea ce este ascuns”. Dacă vreun creștin matur nu vedea necesitatea de a uita trecutul și a se grăbi spre desăvârșire, Pavel era sigur că Dumnezeu îl va lumina. Când înaintăm stăruitor în alergarea creștină, Dumnezeu ne va arăta erorile doctrinale și greșelile în comportament (Ioan 16,13; compară cu Efeseni 1,17).

Filipeni 3:16

16. Am ajuns. De fapt Pavel spune: descoperiți ceea ce a contribuit la creșterea voastră spirituală din trecut și urmați același plan în viitor. Metoda prin care se ajunge la desăvârșire creștină nu se schimbă. Din nefericire sunt mulți care pornesc cu pași grăbiți pe drumul credinței, dar apoi obolesc și nu continuă la fel cum au pornit pe cale. Ei ajung să depindă de experiența trecută în loc să se bucure de victorii noi și să facă progres. Satisfacția care vine din realizările trecute duce la nepăsare. Biruințele de ieri nu vor fi de ajuns pentru astăzi. Creștinul trebuie să înainteze continuu.

Să umblăm la fel. [„După aceeași regulă”, KJV; „Să mergem înainte cu același pas”, G. Galaction]. Aceste cuvinte fac parte din avertizarea și îndemnul plin de iubire, care, dacă erau acceptate, avea să împiedice pătrunderea erorilor, care ar fi dezbinat biserica din Filipi.

Filipeni 3:17

17. Urmați-mă. Literal, propoziția ar putea fi tradusă astfel: „fiți uniți în a mă imita pe mine”. Pavel îi sfătuieste pe convertiți cu privire la atitudinea lor mentală, iar acum prezintă propria sa viață ca un exemplu demn de urmat. El știa că făcuse voia lui Dumnezeu uitând de trecut și privind la lucrurile din fața sa. Știa că era bine să continue să alerge înainte cu râvnă și să nu abandoneze mijloacele de creștere spirituală care avuseseră o contribuție importantă în viața sa. De aceea, se simțea liber să-i încurajeze pe prietenii săi filipeni să-i urmeze exemplu. Nu vroia nicidecum să le abată atenția de la Hristos la sine, ci mai degrabă să-i conducă la Hristos prin propria sa viață de creștin (compară cu 1 Corinteni 7,16; 1 Tesaloniceni 1,6).

Uitați-vă bine. Gr. scopeo (vezi comentariul de la cap. 2,4).

Cei ce se poartă. În timp ce este adevărat că Hristos este singurul exemplu care poate fi urmat în toate, experiența altora poate servi ca o încurajare sau ca o piedică pentru noi. Erau în biserică unii care se străduiau să trăiască în felul descris de Pavel, renunțând la încrederea în lucrurile pământești și străduindu-se să câștige premiul. Apostolul îi îndeamnă pe filipeni să se uite bine la cei care trăiau în felul acesta, cu scopul de a-i imita. O asemenea imitare înseamnă a te inspira din exemplul celorlalți, nu a te închina lor (compară cu Ioan 8,39). Exemplul oamenilor evlavioși poate să ne inspire la o legătură mai strânsă cu Dumnezeu (compară cu 1 Corinteni 4,16; Ed 146).

Pilda. Gr. tupos (vezi comentariul de la Romani 5,14), de la avem cuvântul „tip”.

Noi. Adică Pavel, Timotei, Epafrodit și alți lucrători creștini cunoscuți de filipeni.

Filipeni 3:18

18. V-am spus de multe ori. [„V-am spus adesea”, KJV]. Pavel face referire fie la prima sa vizită la Filipi (Faptele Apostolilor 16,12), fie la alte vizite ulterioare, fie la scrisorile pe care poate că le scrisese.

Plângând. Acest cuvânt, care sugerează sentimente profunde, dă de înțeles că Pavel se frământa cu privire la creștinii apostaziați, nu cu privire la păgânii desfrânați. Iubirea sa pentru asemenea persoane decăzute îl mișca până la lacrimi (compară cu Luca 19,41).

Mulți care se poartă. [„Mulți umblă”, KJV]. Cei „mulți” a căror purtare e descrisă aici și în v. 19 au fost identificați în diferite feluri, ca (1) iudaizanzii (vezi comentariul de la v. 2); (2) creștinii cu numele, dar decăzuți (compară cu Romani 16,17.18); (3) apostaziați, la a căror influență primejdioasă erau expuși credincioșii.

Vrăjmași ai crucii. Dacă aceste persoane ar fi fost dușmani declarați ai crucii sau dacă ar fi tăgăduit că Hristos murise pentru a face ispășire pentru păcat, ei nu ar fi fost atât de primejdioși pentru biserică. Dar reiese că ei mărturiseau că sunt urmași ai Mântuitorului, în timp ce viața lor arăta că nu cunoșteau puterea Evangheliei. Minte lor era îndreptată spre cele pământești (v. 19), iar „prietenia lumii este vrăjmășie cu Dumnezeu” (Iacov 4,4). O viață imorală nu poate fi altfel decât vrăjmașă crucii, deoarece Hristos a murit pentru a ne face sfinți.

Filipeni 3:19

19. Sfârșitul lor. Adică tendința unor astfel de „vrăjmași ai crucii” era nimicirea lor finală.

Pierzarea. Gr. apoleia (vezi comentariul de la Ioan 17,12), folosit adesea cu privire la pierderea vieții veșnice.

Dumnezeul lor este pântecul. Adică apetitul le conduce viața. Astfel de oameni se fălesc cu libertatea lor și o pervertesc în dezmăț (compară cu Romani 16,18; 2 Petru 2,12.13.19). Ei nu trăiesc pentru slava lui Dumnezeu (1 Corinteni 10,31), ci pentru a-și îngădui și să satisfacă poftele trupului.

Rușinea. Libertatea cu care se laudă devine un motiv de rușine.

Se gândesc la lucrurile de pe pământ. Ei se preocupă cu, sau se gândesc la lucrurile de pe pământ, nu la lucrurile spirituale. Asta este una din caracteristicile vrăjmășiei față de cruce. Plăcerile, câștigul și onoarea au furat atenția multora, împiedicându-le creșterea spirituală și făcându-i dușmani ai crucii lui Hristos.

Filipeni 3:20

20. Dar. [„Căci”, KJV]. Acum Pavel pune în contrast adevăratul scop al creștinului cu cel al omului lumesc, despre care vorbește în v. 18, 19.

Cetățenia. Gr. politeuma, „stat” sau „cetățenie”. Vezi comentariul de la cap. 1,27.

Este. Pavel accentuează faptul că cetățenia creștinului este deja în cer, deși trebuie încă să trăiască pe pământ (compară cu Efeseni 2,19; Coloseni 3,3; 1 Ioan 3,2).

Ceruri. Creștinul trebuie să știe bine faptul că este cetățean al cerului. Atașamentul unui om față de țara sa îl determină să îi fie loial acesteia. Oriunde ar trăi, se va purta așa încât să onoreze bunul nume al țării sale. Având în minte felul de viață pe care ne așteptăm să îl ducem în cer, vom fi călăuziți în viața noastră de pe pământ. Curăția, umiliția, bunătatea și iubirea pe care ne așteptăm să le experimentăm în viața viitoare pot fi manifestate aici jos. Faptele noastre ar trebui să dovedească cetățenia noastră cerească. Relațiile pe care le avem cu alții ar trebui să facă cerul atrăgător pentru ei.

De unde. Adică din cer.

Așteptăm. Gr. apekdechomai (vezi comentariul de la Romani 8,19), sugerând o așteptare înflăcărată. Cuvântul apekdechomai este adesea folosit în legătură cu nădejdea fericită a revenirii lui Hristos (compară cu Romani 8,19.23.25; Galateni 5,5; Evrei 9,28). Cei care așteaptă cu dor revenirea Lui se vor pregăti pentru

acest eveniment (vezi comentariul de la 1 Ioan 1,3). Ei vor considera că treburile pământești sunt de mică importanță, deoarece lumea aceasta se va sfârși în curând. Ei vor trăi mai presus de lume, dorind fără încetare arătarea Domnului.

Mântuitor. Literal „un mântuitor”.

Domnul Isus Hristos. Vezi comentariul de la cap. 2,5.

Filipeni 3:21

21. Schimba. Gr. metaschematizo, „a schimba forma”, „a transforma” (vezi comentariul de la 1 Corinteni 4,6; compară cu 2 Corinteni 11,13–15), de la meta, „după”, și schema, „forma” (vezi comentariul de la Filipeni 2,8). Cuvântul metaschematizo implică o schimbare radicală în trupurile celor răscumpești, deși identitatea lor va fi păstrată (vezi comentariul de la 1 Corinteni 15,35–50).

Trupul stării noastre smerite. [„Trupul nostru stricat”, KJV]. Literal, „trupul smereniei noastre”, descris astfel în contrast cu trupul slăvit pe care îl vor primi sfinții în lumea cealaltă.

Îl va face asemenea. [„Astfel încât să poată fi modelat”, KJV]. Sau „să poată ajunge să aibă aceeași formă ca altul”, „să devină corespunzător cu”. În v. 10 Pavel arată că viața creștinului trebuie să fie transformată asemenea celei a lui Hristos. Acum el arată că în cele din urmă și trupul trebuie să fie făcut asemenea celui al lui Hristos.

Trupul slavei Sale. Adică trupul pe care îl are Hristos acum, când este proslăvit, care poate fi comparat cu „trupul spiritual” al sfinților înviați (vezi comentariul de la Luca 24,39; 1 Corinteni 15,42–49; vezi Ioan 20,17.25.27; DA 829). Cei răscumpești nu doar că vor avea caracterul lui Hristos, dar vor fi și îmbrăcați cu un trup nemuritor, asemenea celui pe care l-a luat Isus la învierea Sa (vezi comentariul de la 1 Corinteni 15,51–53). Această transformare va încheia lucrarea răscumpeștoare după care tânjește Pavel. Creștinul va fi transformat pe deplin asemenea Domnului său.

Lucrarea. Gr. energiea, „energie”, aici, putere supranaturală (vezi comentariul de la cap. 2,13).

Pe care o are. Garanția capacității lui Hristos de a transforma trupurile noastre smerite se găsește în puterea pe care o are El asupra întregii creații.

Supune. Gr. hupotasso (vezi comentariul de la 1 Corinteni 15,27).

Toate lucrurile. Vezi comentariul de la 1 Corinteni 15,27.28. Transformarea trupului și a caracterului omului e doar o manifestare a puterii suverane a lui Hristos. Lucrarea Lui completă include supunerea tuturor elementelor creației față de stăpânirea divină.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1–21 CH 592; TM 221

4–6 SR 311

5, 6 AA 112

6 AA 190; SC 29

7, 8 COL 121, 395; Ed 68; SL 86

8 DA 273; MB 91; 1T 496; 2T 49; 3T 413; 5T 307; 9T 44

8–10 AA 128; Ed 192

8–14 SR 311

9 AA 314; TM 160

10 DA 209; 3T 27

10–14 SL 86

12 AA 562; GW 143; 1T 340; 5T 223

12–14 LS 303; 8T 18

13 SR 311

13, 14 AA 483; GC 470; GW 58; MB 91; MH 516; ML 369; 8T 64

14 FE 235; GW 463; ML 313; 2T 235, 483; 5T 486, 488, 548; 9T 287

19 CH 39

20 EW 30, 108; FE 478, 481; ML 277; MYP 84; PP 87; 2T 145, 317, 338; 5T 111, 367

20, 21 EW 111

21 DA 23; EW 31; GC 399; 1T 36; 2T 411

Filipeni 4:1

1. De aceea. În original epistola nu era împărțită în capitole, deci versetul acesta urmează natural după cap. 3:21. Drept concluzie la cel spus în cap. 3,20.21, apostolul îi îndeamnă să fie tari în credință.

Prea iubiții și mult doriții mei frați. Se pare că apostolul nu găsește cuvintele potrivite pentru a-și exprima dragostea față de filipeni. El adună termeni de afecțiune, stăruind mai ales asupra cuvintelor „prea iubiții”. Le spune despre dorința sa de a-i vedea, vorbind din nou, ca și în cap. 1,8, despre sentimentele sale.

Bucuria. Credincioșii filipeni erau obiectul sau cauza bucuriei apostolului. Pavel folosește aceleași cuvinte cu privire la tesaloniceni (1 Tesaloniceni 2,19).

Cununa. [„Coroana”, KJV]. Gr. stephanos, „o cunună de biruitor”, nu o diademă regală (vezi comentariul de la Matei 27,29; Apocalipsa 12,3). Filipenii erau cununa de biruință a lui Pavel, dovedind că apostolul nu alergase în zadar (Filipeni 2,16).

Rămâneți astfel tari. [„Stați astfel tari”, KJV]. Gr. steko (vezi comentariul de la cap. 1,27). Având în vedere perspectiva glorioasă descrisă în cap. 3,20.21, Pavel îi încurajează pe filipeni să rămână sau să stea tari. El îi îndeamnă să fie vrednici de cetățenia lor cerească.

În Domnul. O expresie favorită a lui Pavel, pe care o folosește cam de 40 de ori (Romani 16,2.8.11–13.22; etc.). Pentru expresia similară, „în Hristos Isus”, vezi comentariul de la Romani 8,1.

Filipeni 4:2

2. Îndemn. [„Implor”, KJV]. Gr. parakaleo, „a îndemna” (vezi comentariul de la Matei 5,4). Acest cuvânt este repetat pentru a arăta că Pavel le îndeamnă pe fiecare din cele două membre ale bisericii și poate sugera că amândouă erau vinovate. Dar în acest caz el nu face nici o deosebire cu privire la persoana care are dreptate și cea greșită. Astăzi, atunci când membrii bisericii sunt în neînțelegere, fiecare ar trebui să caute împăcarea, fără a aștepta ca celălalt să ia inițiativa (vezi comentariul de la Matei 18,15).

Evodia. Mai bine „Euodia” însemnând „călătorie plăcută”. Atât Evodia cât și Sintichia sunt nume feminine grecești. Cu privire la poziția înaltă a femeilor în biserica macedoneană, vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 16,13; 17,4.12.

Sintichia. Gr. Suntuche, de la suntungchano, „a se întâlni cu”, de aici având poate sensul de „cunoștință plăcută”.

Cu un gând. [„Cu același gând”, KJV]. Reiese că Evodia și Sintichia aveau o neînțelegere, dar nu suntem informați cu privire la cauza acesteia. Se poate să nu fi fost o amenințare serioasă la adresa bisericii, dar chiar și o problemă mică poate aduce tulburare într-o comunitate liniștită și disciplinată. Așa că Pavel aplică îndemnul dat mai înainte (vezi comentariul de la cap. 2,2). El folosește din nou cuvintele „în Domnul”. Dacă fiecare din aceste două surori ar fi avut același gând ca Hristos, ar fi fost în armonie cu cealaltă. Relația cu Hristos este leacul pentru bolile bisericii.

Filipeni 4:3

3. Și. Dovezile textuale atestă folosirea cuvântului „da”.

Adevărat tovarăș de jug. Gr. gnesio suzugos. Unii comentatori consideră că aceste cuvinte sunt o referire anonimă la unul din ajutoarele lui Pavel, și au încercat să-l identifice pe acesta cu diferite persoane. Alții cred că suzugos este un nume propriu masculin, pe care îl transliterează Sizicus [Sizighe, vezi traducerea Nițulescu]. Ei cred că Pavel folosește un joc de cuvinte pe baza sensului acestui nume și că zice: „Sizicus, pe drept numit [gnesios] tovarăș-de-jug”. Această ultimă interpretare are suport în Scriptură și în literatura clasică, unde jocul cu numele proprii e destul de obișnuit (compară cu Onisifor, 2 Timotei 1,16; Onisim, Filipeni 10).

Te rog. Gr. erotao, „a ruga”, „a se interesa de”, dar folosit frecvent în Vechiul Testament cu sensul de „a ruga stăruitor” (compară cu Matei 15,23; Marcu 7,26; Luca 7,3; etc.)

Să vii în ajutorul. [„Să ajuți”, KJV]. Literal, „să le apuci pe amândouă”, adică să le ajute. Pavel dorea ca el să le ajute pe aceste femei să se împace.

Lucrat. Gr. sunatheo (vezi comentariul de la cap. 1,27). Cuvintele sugerează ajutorul important pe care Pavel îl primise de la aceste femei credincioase, care acum erau în neînțelegere. Puține lucruri fac atât rău cauzei creștine ca certurile printre membrii ei.

Clement. Gr. Klemes, despre care se crede că înseamnă „blând”. Nu exista suport rezonabil pentru a identifica această persoană cu vestitul Clement, episcop de Roma (aprox. anii 90–99 d.Hr.). Reiese mai degrabă că acest Clement era un membru activ, deși umil, al bisericii din Filipi. Construcția greacă favorizează varianta că acest Clement a lucrat cu „femeile acestea”, care îl ajutaseră pe Pavel, nu că ar lua și el parte cu „tovarășul de jug” în lucrarea de împăcare.

Tovarăși de lucru. Compară cu cap. 2,25. Filipenii erau misionari buni și i-au dat lui Pavel mulți tovarăși în lucrarea sa de evanghelizare.

Cartea vieții. Pe vremuri cetățile libere aveau un catalog cuprinzând numele tuturor celor care aveau dreptul de cetățeni (vezi comentariul de la Isaia 4,3; Ezechiel 13,9). Aici apostolul se referă la un registru ceresc în care sunt înscrise numele celor a căror cetățenie este în ceruri (vezi comentariul de la Exod 32,32; Daniel 7,10; 12,1; Luca 10,20; Apocalipsa 3,5). În cartea aceasta vor fi găsite și numele altor tovarăși ai lui Pavel care nu sunt menționați în epistolă.

Filipeni 4:4

4. Bucurați-vă. Vezi comentariul de la cap. 3,1. Pavel nu obosește deloc să repete că bucuria sfântă este una din datoriile și unul din privilegiile creștinului.

Totdeauna. Domnul este mereu același (vezi comentariul de la Maleahi 3,6; Evrei 13,8; Iacov 1,17). Iubirea, judecata și puterea Sa sunt aceleași în vremuri de restriște ca și în vremuri bune. Capacitatea lui Hristos de oferi pace inimii nu depinde de împrejurările exterioare, așa că sufletul care se concentrează asupra lui Hristos poate să se bucure întotdeauna.

Iarăși zic. Mai bine „iarăși voi zice”. Apostolul își repetă îndemnul ca și când ar anticipa toate

obiecțiile cu privire la faptul că în împrejurări neprielnice bucuria e greu de manifestat.

Filipeni 4:5

5. Blândețea. [„Stăpânirea de sine”, KJV]. Gr. epieikes, „supus”, „blând”, „amabil”, folosit aici ca substantiv, însemnând, „bunavoință”, „blândețe”, „bunătate”, prin urmare „toleranță”, în contrast cu spiritul de ceartă și ambiția. Cuvântul înrudit, epieikeia, e tradus tot „blândețea” la 2 Corinteni 10,1.

De toți oamenii. Blândețea creștinului trebuie să fie dată pe față nu doar față de frații săi de credință, ci și față de cei necredincioși.

Domnul este aproape. Propoziția aceasta poate fi comparată cu Maran-atha (vezi comentariul de la 1 Corinteni 16,22). Credința în venirea apropiată a Domnului pare să fi fost o lozincă creștină și probabil cuprindea în sine ideea prezenței Sale constante în viața de toate zilele, ca și perspectiva celei de a doua veniri. Vezi Nota Suplimentară de la Romani 13.

Filipeni 4:6

6. Nu vă îngrijorați. Gr. merimnao, „a fi îngrijorat” (vezi comentariul de la Matei 6,25). Pavel avertizează împotriva neliniștii chinuitoare, inevitabilă pentru cei care depind de ei înșiși în mijlocul greutăților vieții. E posibil ca ei să se afunde mai prejos de această neliniște, prin simpla ușurătate sau nepăsare, sau să se ridice mai presus de ea, aruncând „asupra Lui toate îngrijorările [...], căci El Însuși îngrijește” (1 Petru 5,7). Gândul apropiatei veniri a Domnului ar trebui să ne ajute să nu fim atinși de îngrijorările lumești și să fim toleranți în relațiile cu ceilalți. Vezi comentariul de la Matei 6,33.34; 1 Petru 5,7.

Nimic. Acest cuvânt exclude orice scuză pentru neliniștea lipsită de credință. Nu există nimic care L-ar neliniști în vreun fel oarecare pe creștin și care să fie prea mic pentru a fi luat în seamă de Dumnezeu, la fel cum nu există nici o problemă prea mare pentru ca El să se ocupe de ea. El știe de ce avem nevoie. El dorește să avem tot ce este pentru binele nostru. Atunci de ce să fim împovărați cu griji care pot fi așezate asupra Lui?

Ci. Acum apostolul arată de ce creștinul nu trebuie să fie îngrijorat de problemele acestei vieți: prin rugăciune el Îi poate vorbi lui Dumnezeu despre toate nevoile Sale.

În orice lucru. Aceste cuvinte sunt în contrast cu „nimic”.

Cererile. Noi nu ne aducem cererile noastre la Dumnezeu cu scopul de a-L informa cu privire la nevoile noastre. El cunoaște trebuințele noastre înainte de a I spune noi (vezi comentariul de la Matei 6,8; vezi GC 525).

Rugăciuni și cereri. Aceste două cuvinte, „rugăciuni” și „cereri”, apar împreună și la Efeseni 6,18; 1 Timotei 2,1; 5,5. Reiese că substantivul „rugăciuni” implică ideea de rugăciune în sensul cel mai general. Substantivul „cereri” pare să se refere la rugăciunile pentru un anumit lucru sau pentru o anumită nevoie (vezi comentariul de la cap. 1,4).

Mulțumiri. Mulțumirea trebuie să însoțească rugăciunea și nu ar trebui niciodată să lipsească din închinarea noastră. Ea ne ajută să ne reamintim de îndurarea din trecut a lui Dumnezeu și ne pregătește să primim noi binecuvântări. Pavel însuși este un exemplu de recunoștință constantă (vezi comentariul de la cap. 1,3).

Filipeni 4:7

7. Pacea lui Dumnezeu. Fără îndoială că e vorba de pacea care vine de la Dumnezeu sau pacea pe care o oferă Dumnezeu. Asta nu e tot una cu a avea pace cu Dumnezeu (Romani 5,1), ci rezultă din bucuria acelei experiențe. Pavel explică că o asemenea pace îi va fi dată doar celui care are o viață de rugăciune (Filipeni 4,6). S-ar putea ca nu întotdeauna să fie posibil pentru creștin să fie în pace cu toți oamenii (Evrei 12,14; vezi comentariul de la Romani 12,18), dar nereușita de a ajunge la o asemenea stare nu trebuie să-l împiedice să primească în inimă pacea lui Dumnezeu. O astfel de pace e întemeiată pe credința în Dumnezeu și pe o cunoaștere personală a puterii și a ocrotirii Sale. Ea izvorăște dintr-un simțământ al

prezenței Lui și aduce iubire și încredere ca de copil. Vezi comentariul de la Ioan 14,27; Romani 1,7; 5,1; Coloseni 3,15; 2 Tesaloniceni 3,16.

Întrece. Gr. huperecho, „a depăși”, „a fi superior”, „a întrece”.

Pricepere. Gr. nous, poate avea diferite nuanțe de sens: 1) „capacitatea de a înțelege”, „pricepere”, „minte”; 2) „rațiune”; 3) „putere de judecată”; 4) „fel de a gândi”, deci „gânduri”, „sentimente”. În Noul Testament nous apare de 24 de ori și e tradus „minte” de 17 ori și „pricepere” de 7 ori (KJV). Poate că aici Pavel se referă la faptul că 1) pacea lui Dumnezeu, prin capacitatea ei de a birui îngrijorarea, depășește rațiunea umană sau 2) că pacea lui Dumnezeu întrece imaginația noastră cea mai bogată. Al doilea sens pare mai potrivit, deoarece este în armonie cu deprinderea lui Pavel de a fi captivat de măreția subiectului său și de a folosi superlative, în încercarea de a exprima ceea ce nu poate fi exprimat în limbaj uman (compară cu Efeseni 3,20). Numai aceia care cunosc din experiență această pace pot să îi pătrundă cât de cât sensul.

Va păzi. [„Va ține”, KJV]. Mai bine, „va păzi”. Pacea lui Dumnezeu patrulează ca o santinelă în jurul inimii și al minții, pentru a păzi sentimentele și gândurile de primejdia îngrijorării.

Inimile. Noul Testament folosește cuvântul „inimă” pentru a descrie centrul gândirii, al dorințelor, al sentimentelor și al pasiunilor (vezi comentariul de la Matei 5,8.28; 12,34; Romani 1,21).

Gândurile. Gr. noiemata, „gânduri”, „scopuri”, ca unele care pornesc din inimă.

În Hristos Isus. [„Prin Hristos Isus”, KJV]. Mai bine, „în Hristos Isus”, însemnând că pacea lui Dumnezeu îl ține pe credincios în unire cu Hristos sau că cei care sunt „în Hristos Isus” vor fi păziți prin pacea lui Dumnezeu. În ce privește folosirea expresiei „în Hristos”, compară cu Filipeni 1,1; 2,1; vezi comentariul de la Romani 8,1.

Filipeni 4:8

8. Încolo. [„În sfârșit”, KJV; „Mai departe”, traducerea G. Galaction]. Vezi comentariul de la cap. 3,1. Aici Pavel face un rezumat al sfaturilor sale către biserica din Filipi.

Adevărat. Nu este vorba doar de simpla veridicitate. Concepția biblică despre adevăr derivă din înțelegerea naturii lui Dumnezeu și a lui Hristos, care sunt sursele adevărului. Așadar propoziția „tot ce este adevărat” se referă la tot ce este corect din punct de vedere moral și spiritual, ceea ce este compatibil cu ascultarea de Cel care este „adevărul” (Ioan 14,6).

Vrednic de cinste. [„Onest”, KJV]. Gr. semna, „venerabil”, adică vrednic de venerare sau respect.

Drept. Gr. dikaia, singular dikaios (vezi comentariul de la Matei 1,19), adesea tradus cu „neprihănit”, cu privire la lucrurile caste, modeste, inocente, fără pată, ireproșabile.

Curat. Deși acest cuvânt include și curăția sexuală, nu ar trebui să fie limitat la acest sens, deoarece creștinul ar trebui să dea dovadă de curăție și în alte aspecte. De exemplu, el ar trebui să aibă ambiții, dorințe și motive curate (vezi comentariul de la Matei 5,8).

Vrednic de iubit. [„Plăcut”, KJV]. Adică prietenos, plăcut, vrednic de iubit.

Vrednic de primit. [„Cu nume bun”, KJV; „Cu nume bun”, G. Galaction]. Gr. euphema, literal, „sunând bine”, adică lucrurile care au o reputație bună, care sunt recomandabile și se armonizează cu idealurile creștine.

Orice. [„Dacă e vreo”, KJV]. Compară cu cap. 2,1. Pavel enumeră acum toate calitățile de dorit, astfel încât nici o virtute să nu fie omisă.

Faptă bună. [„Virtute”, KJV]. Gr. arete, folosit cu o mare varietate de sensuri, dar referindu-se aici în parte la „exceleța morală”.

Laudă. Gr. epainos, „aprobare”, „laudă”.

Să vă însuflețească. Gr. logizomai (vezi comentariul de la cap. 3,3), adică luați seama la toate aceste virtuți, îngăduiți-le să joace un rol activ în viața voastră. Dacă vrem să trăim corect, trebuie să gândim corect. De aceea, Pavel schițează un program constructiv de activitate mentală. În loc să ne gândim la neînțelegerile cu alții sau să fim îngrijorați de nevoile zilnice, ar trebui să fim însuflețiți de virtuțile pozitive.

Filipeni 4:9

9. Ce. Pavel se întoarce de la contemplare la practică și le atrage atenția filipenilor asupra propriei sale vieți, la faptul că pe când trăia în mijlocul lor exemplificase virtuțile menționate în v. 8.

Învățat. Acest verb, împreună cu „am primit”, se poate referi la ceea ce credincioșii obținuseră prin instruirea dată de Pavel.

Auzit... și... văzut. Tot atât de importantă ca și învățătura dată este viața predicatorului. Pavel și-a dat seama de lucrul acesta și prin harul lui Dumnezeu a căutat să trăiască în așa fel încât să poată, plin de încredere, să le îndrepte atenția cititorilor către propriul său exemplu.

Faceți. Gr. praso, „a practica”, „a exercita”. Apostolul dorea să-i stimuleze pe convertiți să manifeste virtuțile pe care el însuși le dăduse pe față.

Dumnezeul păcii. Adică Dumnezeu care este autorul și dătătorul păcii. Dumnezeu este cu cei care au gânduri sfinte și trăiesc vieți sfinte și le aduce pacea Sa (vezi comentariul de la Filipeni 4,7; Romani 15,33).

Filipeni 4:10

10. Am avut ... bucurie. [„M-am bucurat”, KJV]. Sau „mă bucur”, dacă Pavel folosește aici forma aoristă epistolară (vezi comentariul de la cap. 2,25). Apostolul pune în practică preceptele la care îi îndeamnă pe credincioși (cap. 4,4); el se bucură, așa cum le poruncește și lor să facă.

Înnoiți iarăși. Gr. anathallo, „a odrăslî”, „a înverzi din nou”, folosit cu privire la un pom care, atunci când vine primăvara, dă iarăși ramuri proaspete. Ideea sugerată este cea a activității înnoite după o perioadă de inactivitate. Pavel nu îi acuză deloc pe prietenii săi de neglijență, deoarece el recunoaște că nu a fost cu puțință ca ei să-l ajute mai devreme.

Simțămintele voastre față de mine. [„Grija voastră față de mine”, KJV; „Purtarea voastră de grijă pentru mine”, traducerea G. Galaction]. Pavel își imaginează cum filipenii plănuiseră să-i ușureze necazurile, mai întâi când fusese la Corint (v. 15) și mai recent, la Roma (cap. 2,25; 4,18).

Vă gândeați. [„Aveați grijă”, KJV]. Sau „vă gândeați”. Pavel își dă seama că deși împrejurările împiedicaseră biserica să îl ajute, membrii ei au dorit neîncetat să-i îmbunătățească situația.

Lipsea prilejul. Nu sunt specificate piedicile, dar reiese că pentru un timp le fusese imposibil filipenilor să îi trimită apostolului darurile lor.

Filipeni 4:11

11. Nevoile mele. Gr. husteresis (vezi comentariul de la Marcu 12,44). Prima propoziție a acestui verset aruncă lumină asupra mentalității interesante a lui Pavel. Deși era închis, el nu dorea să se folosească de lipsurile sale pentru a trezi mila celorlalți cu privire la situația lui.

M-am deprins. [„Am învățat”, KJV]. Cândva în trecut Pavel primise lecția și de atunci continuase să o pună în practică. Poate că ea venise în momentul convertirii sale, deoarece reacțiile lui în diferite împrejurări arată că el credea tot ce i se întâmpla era cu permisiunea lui Dumnezeu (vezi comentariul de la Romani 8,28; 1 Corinteni 10,13; 2 Corinteni 12,7–9).

Să fiu mulțumit. Gr. autarkes, „suficient pentru sine”, „independent de circumstanțele exterioare”.

Pavel era mulțumit prin puterea noii sale vieți pe care o primise de la Hristos, pentru că nu apostolul era cel care avea grijă de împrejurări, ci Hristos, care locuia în el (vezi comentariul de la Galateni 2,20; Filipeni 4,13; 2 Timotei 1,12).

Starea în care mă găsesc. [„În oricare stare”, KJV; „Cu ce am la îndemână”, traducerea G. Galaction]. Sau „în orice lucruri [împrejurări]”. Pavel nu limitează împrejurările în care poate fi mulțumit. Nu e nici o contradicție între gândul acesta și cel de a alerga înainte spre o experiență spirituală mai înaltă (cap. 3,12–14). Dacă am putea vedea în viitor așa cum vede Dumnezeu, am vedea necesitatea de a fi conduși pe anumite căi (DA 224, 225).

Filipeni 4:12

12. Smerit. [„Înjosit”, KJV]. Sau „smerit”, „umilit”. Pavel vorbește despre nevoile fizice, nu despre lipsurile spirituale.

Să trăiesc în belșug. [„Să am de toate”, KJV; „Să am și de prisos”, traducerea Nițulescu]. Dispoziția lui Pavel era așa de stabilă încât nu era influențat de lipsa sau de abundența aduse de împrejurări.

Pretutindeni. Literal, „în orice lucru”, adică în toate împrejurările posibile.

M-am deprins. [„Am fost instruit”, KJV]. Gr. mueo, „a iniția în mistere”, adică a instrui o persoană în ritualurile secrete ale așa numitelor religii ale misterelor (vezi Vol. VI, p. 91). Aceste cuvinte pot fi traduse „a învăța secretele” (RSV).

Să fiu sătul. [„Să fiu plin”, KJV]. Gr. chortazo, „a hrăni”, folosit pentru îngrășarea animalelor, dar folosit și cu privire la satisfacerea nevoii de hrană a omului.

Flămând. Vezi comentariul de la 2 Corinteni 11,27.

Să fiu în lipsă. Gr. hustereo, „a lipsi” (vezi comentariul de la Romani 3,23).

Filipeni 4:13

13. Pot. Gr. ischuo, „a avea putere”, „a fi în stare”.

În Hristos. [„Prin Hristos”, KJV]. Mai bine „în Hristos”. Dovezile textuale favorizează omiterea numelui „Hristos”, dar „Hristos” este inclus în vorbirea lui Pavel (vezi comentariul următor).

Care mă întărește. Pavel Îl recunoștea pe Hristos ca sursă a întregii sale puteri, de aceea în aceste cuvinte nu e nici urmă de mândrie. Tot ce trebuie făcut poate fi făcut prin puterea dată de Hristos. Când poruncile divine sunt păzite cu credincioșie, Domnul se face răspunzător pentru succesul lucrării întreprinse de creștin (COL 333, 363; 8T 16). Hristos oferă putere pentru împlinirea datoriilor, pentru biruirea ispitelor, vigoare pentru a răbda necazul și pentru a suferi fără cârtire. În El se găsește har pentru creșterea zilnică, curaj pentru luptă și energie pentru o slujire devotată.

Filipeni 4:14

14. Bine ați făcut. Deși Pavel nu s-ar fi plâns de soarta lui, și ar fi putut să o depășească fără darurile filipenilor, el îi laudă pentru interesul lor generos. Apostolul nu este nerecunoscător. El recunoaște că darurile lor sunt o binecuvântare atât pentru el cât și pentru ei.

Ați luat parte. Gr. sugkoinoneo, „a se împărtăși cu”, „a avea părtășie cu”, de la sun, „cu”, koinoneo, „a deveni părtaș” (vezi comentariul de la Romani 12,13). Pavel prețuia simpatia și împreună simțirea a prietenilor săi din Filipi chiar mai mult decât darurile pe care le trimiseseră ei. Pentru el darurile erau prețioase, fiind o dovadă a iubirii lor.

Filipeni 4:15

15. La începutul. Aceste cuvinte fac fără îndoială referire la perioada în care Pavel a lucrat pentru prima dată în Filipi (Faptele Apostolilor 16,12–40).

Când am plecat. Adică atunci când Pavel a fost repede trimis afară din Berea (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 17,13.14).

Nici o biserică n-a avut legătură. În ce privește cuvintele „avut legătură”, vezi comentariul de la v. 14 („luat parte”). În mod normal Pavel se ferea de daruri, preferând să-și câștige singur cele necesare traiului (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 18,3; 20,34; 1 Corinteni 4,12). Dar la Corint el a consimțit să primească daruri de la frații macedoneni (2 Corinteni 11,9). Cuvintele sale către biserica din Tesalonic (1 Tesaloniceni 2,9; 2 Tesaloniceni 3,8) exclud orice posibilitate ca o parte din contribuția aceasta să fi fost de la tesaloniceni. În epistola aceasta aflăm că darurile nu proveneau de la nici o altă biserică în afară de cea din Filipi. Este cert deci că apostolul avea o deosebită stimă pentru prietenii săi filipeni.

„Darea” și „primirea”. Filipenii dăruiau, iar Pavel primea.

Filipeni 4:16

16. În Tesalonic. Pavel își amintește acum că filipenii îl ajutaseră chiar înainte de a fi constrâns să fugă din Macedonia. Ajutorul lor a început să sosească la scurt timp după ce părăsise Filipi, pe când era încă în cetatea învecinată, Tesalonic.

O dată și chiar de două ori. [„O dată și din nou”, KJV; „o dată și a doua oară” traducerea G. Galaction]. Literal, „atât prima dată cât și a doua oară”. Generozitatea lor nu era trecătoare, deoarece ei au continuat să-i trimită ajutoare prea iubitului lor apostol.

Nevoile mele. Sau „cu privire la nevoia mea”.

Filipeni 4:17

17. Umblu după. [„Caut”, KJV]. Pavel nu solicita alte daruri și nici nu disprețuia bunătatea pe care o manifestaseră în trecut filipenii. El se preocupa de probleme mai înalte, cele spirituale.

Câștigul. [„Roade”, KJV]. Literal, „roadele”. Pavel dorea cu ardoare să-i vadă pe filipeni crescând în har și aducând și mai multe roade ale Duhului.

Prisosește. [„Să poată abunda”, KJV]. Mai bine, „sporește”, „abundă”.

Folosul. Pavel consideră că faptele bune ale creștinilor se adună pentru a le îmbogăți viața de pe acest pământ și pentru a străluci la judecata, când va fi dată la iveală viața pe care au trăit-o.

Filipeni 4:18

18. Am. Verbul grecesc poate fi tradus „am din belșug” (vezi comentariul de la Matei 6,2).

Belșug. Vezi comentariul de la v. 12.

Sunt bogat. [„Sunt plin”, KJV]. Mai bine, „sunt umplut”, Pavel gândindu-se la cei a căror bunătate făcuse posibilă această afirmație.

Epafrudit. Vezi comentariul de la cap. 2,25.

Miros de bună mireasmă. În Vechiul Testament erau folosite expresii asemănătoare pentru a descrie jertfele bine primite de Domnul (vezi Genesa 8,21; Leviticul 1,9.13.17). Aici Pavel aplică această metaforă la darurile primite din partea filipenilor. Vezi comentariul de la Efeseni 5,2.

Jertfă. Vezi comentariul de la cap. 2,17. Aici cuvântul „jertfă” descrie mai degrabă darurile primite prin Epafrudit. Acestea erau daruri de bunăvoie, izvorâte din iubire și recunoștință atât față de Dumnezeu cât și față de om (compară cu Evrei 3,16). Facerea de bine față izvorâtă dintr-o inimă iubitoare înseamnă a-l aduce lui Dumnezeu un o jertfă bine primită.

Plăcută. Gr. euarestos, cuvântul tradus la fel la Romani 12,1.

Filipeni 4:19

19. Dumnezeu meu. Pavel primise acest dar ca fiind adus nu lui, ci lui Dumnezeu însuși, al cărui slujitor era. De fapt el spune: „Dumnezeu va primi jertfa voastră, ca și cum I-ați fi adus-o Lui. Voi v-ați îngrijit de nevoile mele, iar El se va îngriji de toate nevoile voastre.” Indiferent dacă nevoia e spirituală sau trecătoare, Dumnezeu nu va fi va priva de nici un lucru bun pe cei neprihăniți (vezi comentariul de la Psalmi 84,11). Pentru Noe și familia lui a fost pregătită o cale de a fi scăpați din potop (Genesa 7,1). Israel a fost apărat în timpul celor 40 de ani de rătăcire prin pustiu (Deuteronom 29,5).

Să îngrijească. Literal, „să împlinească”, adică Dumnezeu va împlini pe deplin orice nevoie pe care ar putea să o aibă creștinul. Când era în exil Ilie a fost hrănit de corbi (1 Regi 17,6). Viețile celor trei tineri au fost ocrotite în cuptorul de foc (Daniel 3,27). Îngerii lui Dumnezeu slujesc ca duhuri slujitoare, pentru a împlini nevoile celor care vor fi moștenitori ai mântuirii (Evrei 1,14). În zilele din urmă, chiar înainte de venirea lui Hristos, când împrejurările vor fi grele, poporului lui Dumnezeu nu îi vor lipsi pâinea și apa (vezi comentariul de la Isaia 33,16). Nimeni din cei care Îl slujesc Domnului nu trebuie să se teamă că El îl va lăsa fără ajutor. Celor care caută mai întâi împărăția lui Dumnezeu li se vor da pe deasupra toate lucrurile necesare (vezi comentariul de la Matei 6,33).

Bogăția Sa. [„Bogățiile Sale”, KJV]. Această bogăție este nemărginită (Psalmi 24,1; 50,10–12; Hagai 2,8), iar din abundența aceasta Dumnezeu este în stare să îi răsplătească din belșug pe filipeni pentru ceea ce i-au dat lui Pavel.

În slavă. Unii leagă această expresie de cuvântul „bogăția”, întrucât bogăția este depozitată „în slavă”, adică în cer. Alții o leagă de verbul „să îngrijească”, de unde reiese că răsplata va fi dată în lumea viitoare. Această a doua interpretare tinde să restrângă lucrarea lui Dumnezeu, în timp ce El poate să Se îngrijească de nevoile creștinului în viața aceasta, ca și în cea viitoare.

În Isus Hristos. [„Prin Hristos Isus”, KJV]. Mai bine, „în Hristos Isus” sau „în legătură personală cu Hristos Isus”. Toate bunătățile lui Dumnezeu sunt date oamenilor prin Hristos și pot fi gustate de aceia care au o relație cu Mântuitorul (vezi comentariul de la 1 Corinteni 1,20; Efeseni 2,4–7).

Filipeni 4:20

20. Dumnezeu și Tatăl nostru. Sau „Dumnezeu, chiar Tatăl nostru”. În v. 19 Pavel a vorbit despre Dumnezeul său. Dar acum el îi include pe filipeni în marea familie a Sa și îi încurajează să ia parte la doxologie.

Slava. În ce privește însemnătatea „slavei”, vezi comentariul de la Romani 3,23. În ce privește doxologia, vezi comentariul de la Romani 3,23; Galateni 1,5.

În vecii vecilor. Vezi comentariul de la Apocalipsa 14,11.

Filipeni 4:21

21. Spuneți sănătate. [„Salutați”, KJV]. Gr. aspazomai (Vezi comentariul de la Romani 16,3; 1 Tesaloniceni 5,26).

Fiecărui sfânt. Adică fiecărui sfânt în parte, deoarece Pavel dorea să-i salute pe toți creștinii filipeni. Pentru cuvântul „sfânt”, vezi comentariul de la Romani 1,6.

În Hristos Isus. Aceste cuvinte pot fi legate de „spuneți sănătate” (compară cu Romani 16,22; 1 Corinteni 16,19) sau de „sfânt”, ca la Filipeni 1,1.

Frații ... vă trimit sănătate. [„Frații... vă salută”, KJV; „Vă îmbrățișează ... frații”, traducerea G. Galaction]. Pe cei care erau cu el Pavel îi numește „frați”, deși nici unul nu avea același gând cu el, cu excepția lui Timotei (cap. 2,20.21). Din scrisorile sale către Coloseni (cap. 4,10–15) și Filimon (v. 23, 24) pot fi aflate numele unora din cei care au fost cu el o perioadă în timpul detenției sale. Nu se poate spune câți au fost cu el în acest timp.

Filipeni 4:22

22. Toți sfinții. Aceste cuvinte sunt o referire la membrii bisericii din Roma, alții decât „frații” (v. 21).

Mai ales. Mai degrabă „în deosebi”.

Casa cezarului. Cuvântul „casa” (oikia) înseamnă aici personalul domestic al suitei împăratului (vezi comentariul de la cap. 1,13). Pe vremea lui Nero, în timpul căruia a fost închis Pavel (vezi Vol. VI, pp. 83, 84), numărul slujitorilor dintr-o casă era, fără îndoială, foarte mare. Versetul acesta dovedește că unii din slujitorii împăratului, robi sau liberi, erau creștini (AA 463) și erau foarte nerăbdători să le trimită filipenilor salutul lor. Faptul că unii din slujitorii lui Nero deveniseră creștini dovedește că slujitorii Evangheliei pot culege roade chiar și din locurile cele mai neașteptate și în circumstanțele cele mai descurajatoare (AA 465, 466).

Filipeni 4:23

23. Harul Domnului Isus Hristos. Vezi comentariul de la Galateni 6,18.

Cu voi toți. Dovezile textuale favorizează exprimarea „cu duhul vostru” (compară cu Galateni 6,18).

Amin. Gr. amen (vezi comentariul de la Matei 5,18). Pot fi citate dovezi textuale pentru omiterea acestui cuvânt.

Fragmentul de după v. 23 nu face parte din manuscrisul original.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1 MH 167; ML 177

3 GC 481

4 AA 484; CT 233; GC 477; MB 35; ML 251, 334; MM 213; 2T 593; 8T 130; WM 91

5 CD 206; ML 146

6 SC 97

6, 7 MH 199

6–8 AA 484; CH 630

7 FE 208; MB 15; MYP 73; 1T 32, 159; 2T 263; 3T 371; 6T 320; 7T 44; 8T 34

8 CH 630; Ed 235; ML 5; MM 127; PP 460; TM 503, 505; 1T 574, 711; 2T 311, 317, 437; 4T 135; 5T 55

13 COL 82; Ed 69, 256; Ev 98; GW 128; MH 516; 3T 45, 84; 4T 259, 320; 5T 484; 7T 39, 298; 9T 152

15–18 AA 479

16 AA 348

19 AA 484; CH 17; COL 149; MB 24; MH 48, 200; ML 14; SR 50; 2T 72; 6T 257

22 AA 463, 464; MB 34; 5T 182

23 AA 484

